

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ІННА БОЛЬШАКОВА

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

1

КЛАС

А Б В Г Г Д Е Є Ж З И І Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я

ЧАСТИНА 2

Інна Большакова

Українська мова. Буквар
підручник для 1 класу закладів загальної середньої
освіти (у 2-х частинах)

Частина 2

Видавництво «Ранок»

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна

**Державний
Прапор
України**

**Державний
Герб
України**

**Державною мовою
в Україні
є українська мова**
Конституція України
(розділ 1, стаття 10)

Державний Гімн України

Слова Павла Чубинського
Музика Михайла Вербицького

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Інна Большакова

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)

Частина 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

mk.com.ua/102642
Інтерактивний
електронний
додаток до підручника

Київ • Харків
Видавництво «Ранок»

УДК 811.161.2:028.1(075.2)
Б79

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 345)

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна

Большакова І. О.

Б79 Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2 /
І. О. Большакова. — Х. : Вид-во «Ранок», 2025. — 128 с. : іл.

УДК 811.161.2:028.1(075.2)

© Большакова І. О., 2025
© Рибцова О. А., ілюстрації, 2025
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2025

Передмова	5
Абетка	6
С с	7
Є є	11
Апостроф	13
О о	14
А а	17
Б б	21
Л л	24
М м	28
Я я	31
Я я	34
Ґ ґ	36
Н н	38
Ю ю	41
Апостороф	44
К к	45
І і	49
Ї ї	52
Ч ч	55
И и	58
Й й	60

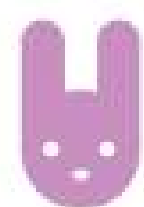
Йо	62
Ц ц	63
Ш ш	67
Щ щ	69
Е е	71
Ь	74
ьо	76
Г г	77
П п	80
Р р	84
Т т	88
В в	91
У у	94
Д д	97
З з	99
дз	103
дз	104
Х х	105
Ж ж	108
дж	110
Ф ф	113
Абетка	116
Записую слова за абеткою	117
Повторення. Звуки і букви. Склад.	
Наголос	118
Повторення. Букви я, ю, є, ї. Апостроф	119
Повторення. Слова — назви предметів	120
Повторення. Слова — назви ознак	122
Повторення. Слова — назви дій	123
Повторення. Речення	125
Повторення. Текст	126

ВІТАЄМО!

Ти тримаєш буквар. У букварі живуть букви. Коли ти з ними ознайомишся, то навчишся читати й писати.

У букварі також мешкають букваренята — манюсінькі чарівники. У кожного з них є улюблене заняття. Вони допоможуть тобі зрозуміти, яке завдання ви виконуватимете разом.

Орієнтуйся в підручнику за допомогою умовних позначень:

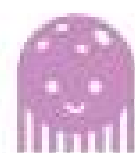
— слухаю

— досліджую мовлення

— читаю

— перевіряємо
одне одного

— спілкуюся

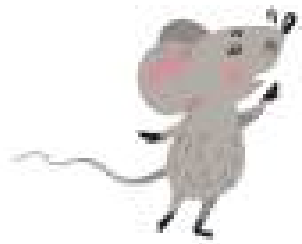
— мислю критично

Запитай у дорослих, якщо чогось не розумієш. Вони допоможуть тобі. У тебе все вийде! Бажаємо успіхів!

АБЕТКА

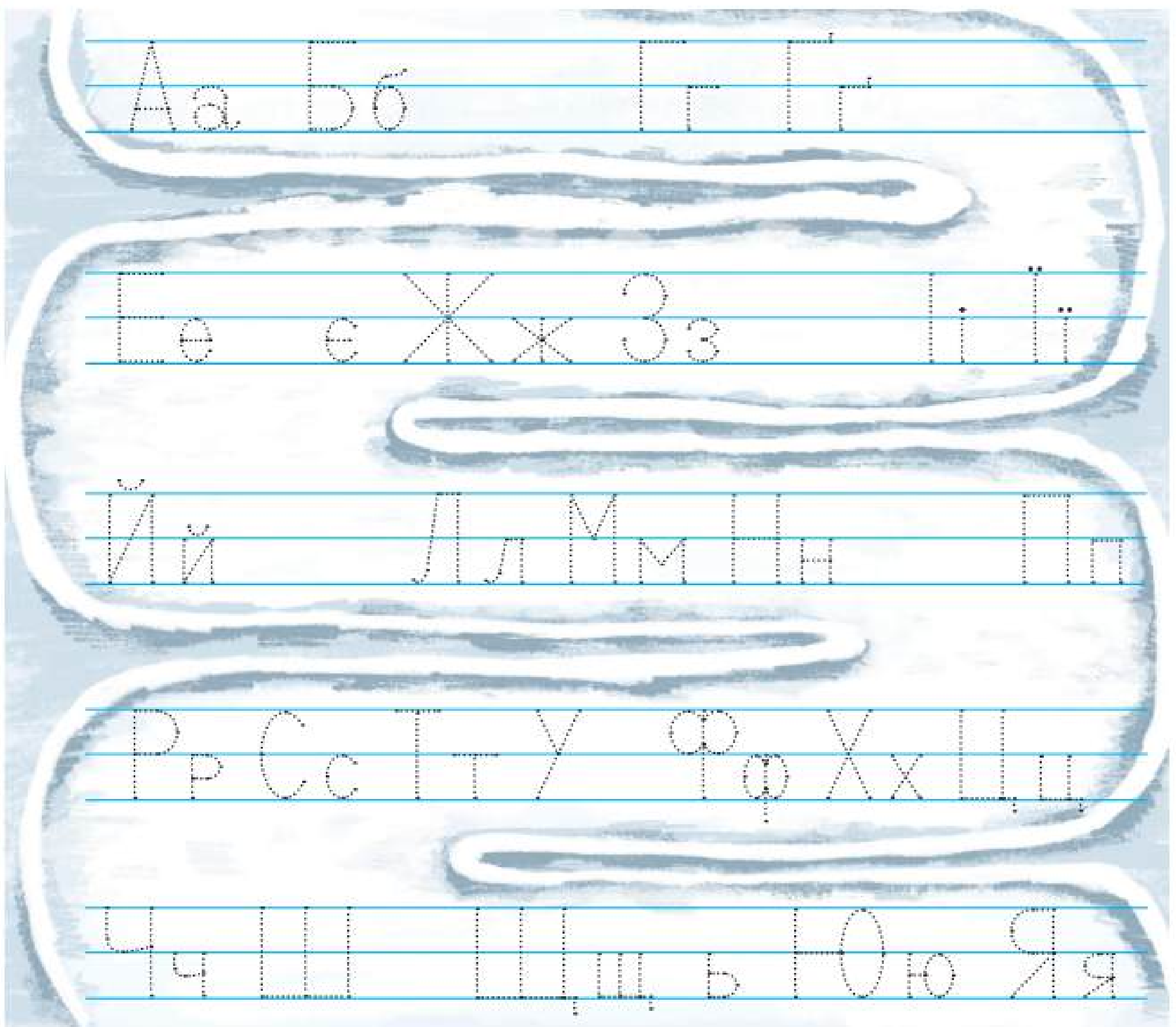
Абетку ти береш до рук.
Абетка — ключ до всіх наук,
До всіх історій чарівних,
І таємничих, і смішних.
Рушаймо! Ось вона, твоя
Стежиночка від **А** до **Я**.

Григорій Фалькович

Віднови абетку.

1

С с

сніг

1

сна – сну
сно – сне
сни – сні

сла – слу
сло – сле
сли – слі

спа – спу
спо – спе
спи – спі

ста – сту
сто – сте
сти – сті

2

Знайди слово — підпис до малюнка
і слово до схеми.

сніг	слі-ди	спи-на	сло-во
сні-го-вик	сло-ни	спи-ця	сло-ва
сніж-ний	сли-ви	спе-ка	слов-ник
сні-жин-ка	сльо-зи	спаль-ня	слов-ни-ки

3

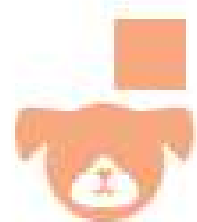
Текст. Тема тексту. Заголовок

У Сніжани живе кіт Сніжок. Він бі-лень-кий і пух-настий, наче сніжинки. На спин-ці руда плям-ка.

Сніжок любить гу-ля-ти по снігу. Сліди Сніжка ма-лень-кі.

Сніжок любить гра-ти-ся клуб-ком ниток у спальні.

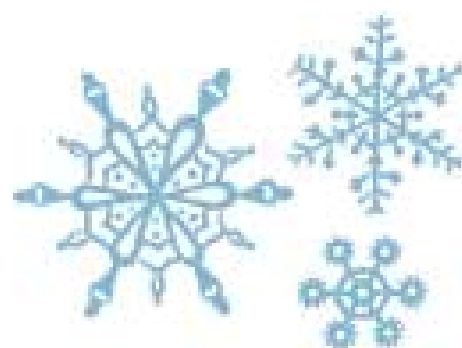
Сніжана годує Сніжка смач-ни-ми со-си-ска-ми.

Визнач тему тексту.

Котик Сніжок

Сніг

Зима

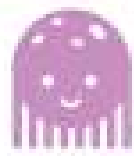
Що любить робити кіт? Прочитай речення з тексту.

4

сма – сму	ска – ску	стра – стру	скла – склу
смо – сме	ско – ске	стро – стре	скло – скле
сми – смі	ски – скі	стри – стрі	скли – склі

5

Знайди слово — назву меблів.

ста-до	сміх	смак	сму-га
сті-ни	смі-шний	сма-чний	сму-га-стий
стіл-ці	смі-ши-ти	сма-ку-ва-ти	сму-га-сті

6

Текст. Тема тексту. Заголовок

Зима. Випав біленький сніжок. На снігу — сліди.

Ось дрібні сліди мишки-полівки .

Ось широкі й глибокі сліди лося .

Ось сліди хи-жо-го вов-ка . Вони схожі

на сліди собаки. Ось дов-гі сліди зайчика .

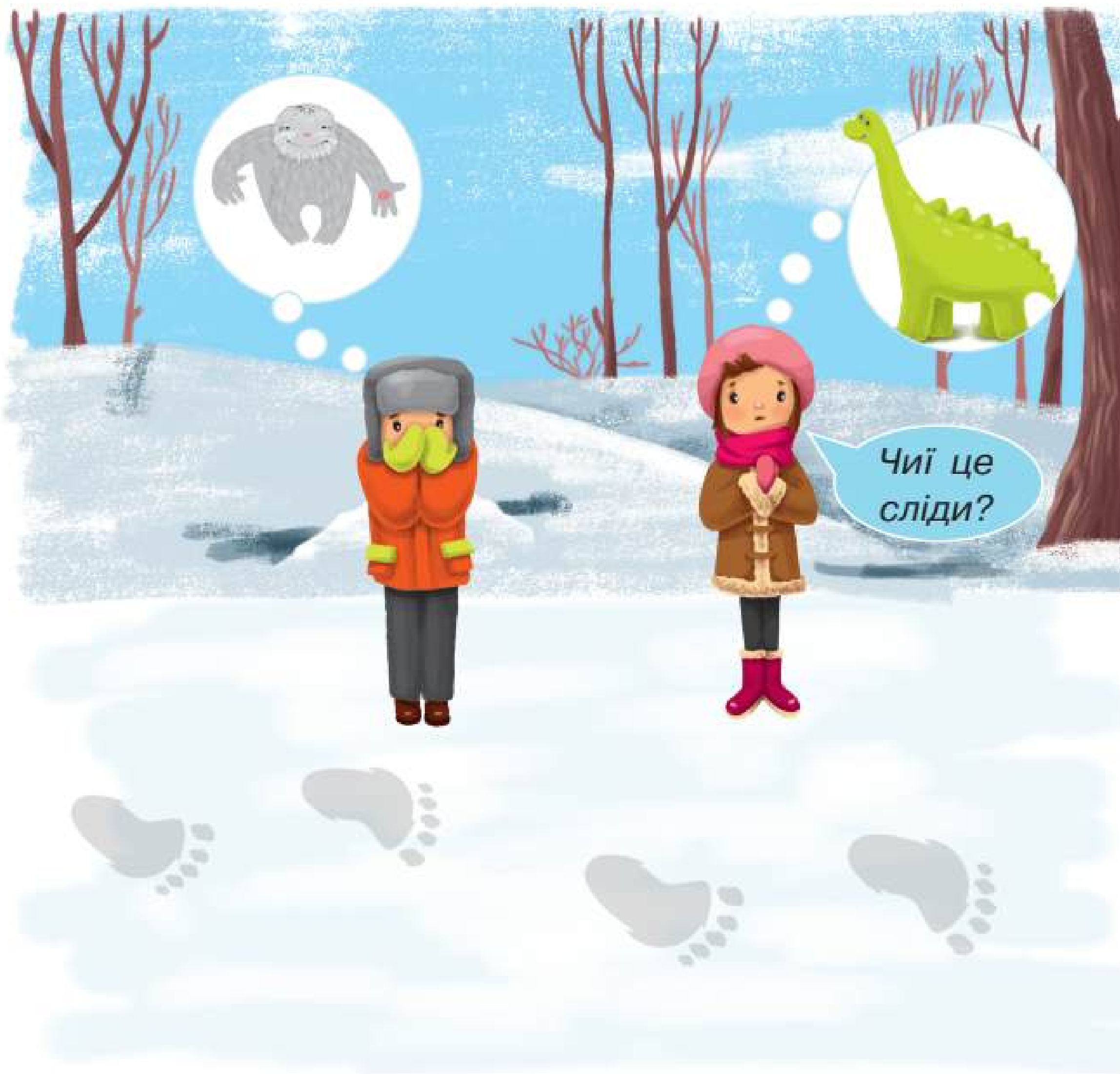
А це сліди Сер-гій-ка й Со-фій-ки .

Чиїх слідів немає
на малюнку?
Доведи малюнками
з тексту.

7

Що відбувається? Розкажи історію.
ВЕЛИКІ СЛІДИ

8

Інтерв'ю в парі

1 учень / учениця
Де відбувалися події?
Що було незвичним?

2 учень / учениця
Коли відбувалися події?
Чиї сліди побачили діти?

9

скла – скло
склу – скле
скли – склі

скло
скля-ний
склян-ка

склад
скла-дний
скла-да-ти

10

Знайди слова, які протилежні за значенням.

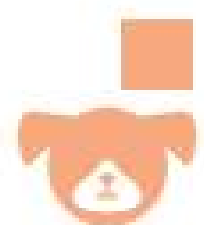
слон	спів	сум-ний	спе-кти
сло-ни-ха	спі-ва-ти	ве-се-лий	схо-ва-ти
сло-не-ня	спі-вак	со-ло-ний	ску-пи-ти
сло-не-ня-та	спі-ва-чка	со-лод-кий	сто-я-ти

11

Текст. Тема тексту. Заголовок

Настала хо-ло-дна зима. Випав сніг. Діти ви-біг-ли у двір. Стали сніговика ліпити. Сергійко і Сні-жана ска-та-ли ве-ли-ку кулю. Світ-лан-ка і Свя-то-слав — се-ред-ню. А Славко і Со-фій-ка — маленьку. Зро-би-ли діти ніс із морк-ви-ни. Руки з гі-ло-чок. На голову ві-дро наділи. Сим-па-ти-чний сніговик!

Визнач тему тексту. Поясни свій вибір.

Сніг

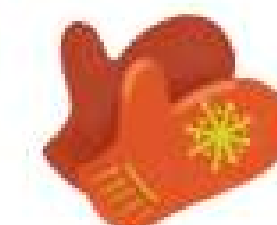
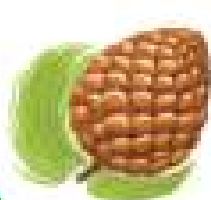

Сніговик

На подвір'ї

Із чого діти зробили очі, ніс, руки? Що наділи на голову сніговика? Доведи рядками тексту. Про що в тексті не сказано?

Є є

є | н о т

Є | н о т
[й е]

м и | є
[й е]

1

Знайди слово до схеми.

= • | — • —

єнот

риє

годує

поливає

Єва

єнотовий

миє

малює

називає

Євген

єдиний

шиє

читає

одягає

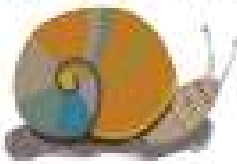
Євгенія

2

Факти і думки

ЄНОТ-ПОЛОСКУН

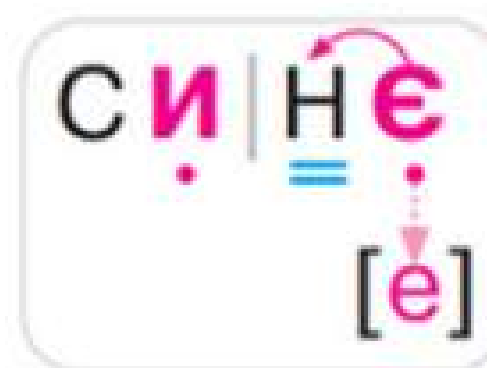
Єнот миє все, що буде їсти. Як ти зав-жди ми-єш овочі й фру-кти перед ї-же-ю.

Спій-ма-є єнотик мо-лю-ска чи равлика . Поміє і по-ла-су-є ни-ми.

Спіймає жабку чи рибку . Поміє і з'їсть.

Знайде ягоди чи горіхи . Поміє і з'їсть. Єноту сма-ку-є і по-лу-ни-ця, і кар-то-пля, і риба. Єнот — усе-ї-дний.

не – не – не

ле – ле – ле

те – те – те

3

Прочитай. Назви те, чого не буває.

синє каченя

давнє небо

пізнє море

літнє курча

раннє сонце

мужнє літо

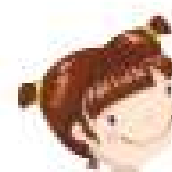
4

Текст. Заголовок. Передбачення. Театралізуємо

ЧИ БУВАЄ СИНЄ КАЧЕНЯ?

Єва намалювала синє небо. У небі намалювала синє літнє сонце. Буяє синє безкрає море. А в морі плаває синє каченя.

— Гарно вийшло? — запитала Єва.

— Це все не-справ-жнє, — сказав Євген. — Такого не буває.

— Буває! — вигукнула Євгенка. — Я надягну окуляри із синіми скель-ця-ми — і світ стане синім! Синє поле, синє осіннє листя, синє молоко, синє какао... Синій світ...

— Несправжнє, але красиве! — прошепотіла Єва. А ти як думаєш?

■ Що буде, якщо каченята стануть різного кольору?

Апостроф

! Апостроф — це знак. Апостроф не позначає звука.

1 Прочитай слова. Поясни, скільки звуків позначає буква **є**.

2 Знайди слова, у яких буква **є** позначає два звуки [йе].

єнот	в'є	єхидна	давнє	єднає
єнотовий	п'є	синє	дякує	пізнє

3 Зима. Го-ро-бець не **в'є** гніз-до. Євген не **б'є** по м'ячу на фут-боль-но-му полі. А кіт **п'є** молоко. Молоко смакує і влітку, і взимку, і навесні, і восени.

4 Інтерв'ю в парі

1 учень / учениця	2 учень / учениця
Хто в'є гніздо?	Що в'є горобець?
Хто п'є молоко?	Що п'є кіт?
Хто б'є по м'ячу?	По чому б'є Євген?

■ Порівняйте запитання. Чим вони схожі? Чим відрізняються?

O o

ро́ | бот

1

бо – обо	до – одо	зо – озо	го – ого	жо – ожо
по – опо	то – ото	со – осо	ко – око	шо – ошо
ро – оро	ло – оло	мо – омо	хо – охо	що – ощо

2

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

озеро	літо	вікно	робот
олень	жито	зерно	робота
окунь	болото	доміно	робітник

3

Факти і думки

ОСИ

Оса ма-лень-ка. Вона може про-ліз-ти че-рез щі-ли-ну. Я-кщо оса знайш-ла ве-ли-кий шма-ток їжі, вона тя-гне йо-го по зем-лі. Несе додому. Оса-робот схо-жа на зви-чай-ну осу.

Оса-робот може про-ліз-ти крізь щілину. Знай-ти щось або ко-гось. При-крі-пи-ти ві-де-о-ка-ме-ру.

Оса-робот може тя-гну-ти пре-дмет, у 40 ра-зів більший, ніж вона. Дві оси-робота мо-жуть від-чи-ни-ти зви-чай-ні две-рі.

4

CHO – CHO
CΠO – CΠO

CXO – CXO
CMO – CMO

CHO – CHO
CTO – CTO

CTPO – CTPO
CKJO – CKJO

5

Знайди назву професії.

CTO-Я-TH
CTO-ЯH-KA

CXO-BA-TH
CXO-BAN-KA

CΠO-KIЙ
CΠO-KIЙ-HИЙ

KJO-YN
KJO-Y-HИ

6

Текст. Тема тексту. Заголовок

У на-шо-му домі є робот Роббі. Роббі зро-би-ли на заводі.

Робот ви-ко-ну-є різні про-гра-ми. Роббі нам до-по-ма-га-є. Роббі скла-да-є речі. Він пи-ло-со-сить пі-дло-гу й ви-ти-ра-є пил. Роббі пере й пра-су-є одяг. Роббі готує їжу. Ми з Роббі чи-та-є-мо, ма-лю-є-мо, гра-є-мо у фу-тбол. Роббі все вміє.

Визнач тему тексту. Поясни свій вибір.

Дім

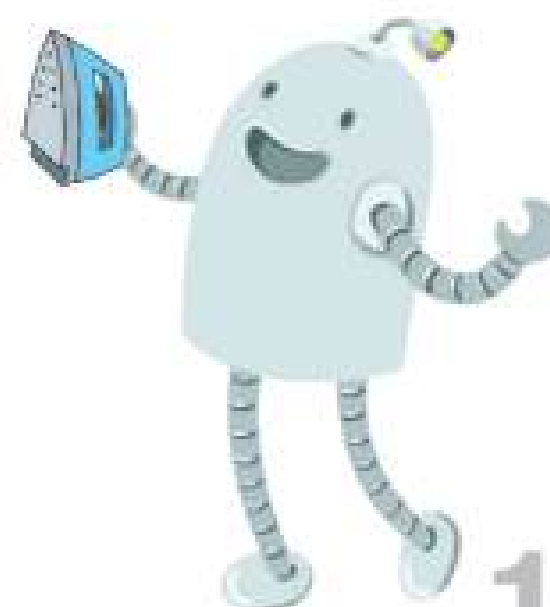
Робот Роббі

Завод

7

Що вміє робити робот Роббі? Доведи рядками з тексту.

8

Знайди слова, які відповідають на питання **який?**

о-во-чі	о-де-жа	о-лів-ці	о-сінь
о-во-че-вий	о-дя-га-ти	о-лі-вець	о-сі-нній

9

Текст. Тема тексту. Заголовок. Текст і малюнок

ОБРУЧ І ОБРУЧ

Оля крутить обруч. Оленка крутить два обручі. Олексій котить обруч. Обруч — спортивне знаряддя. Його ти можеш крутити навколо тіла, на руці, нозі.

На голові Олі обруч. На голові Оленки обруч. На голові Олексія обруч. Обруч — це прикраса. Вона має вигляд півкола або кола.

Оля обруч Оленки. Оленка обруч Олі. А Олексій на стежці. Обруч — це бути поряд із кимось або чимось.

10

Порівняй текст і малюнок.

Про що можна дізнатися з тексту і малюнка?

- Про що можна дізнатися тільки з тексту?
- Про що можна дізнатися тільки з малюнка?
- Чим відрізняються текст і малюнок?

А а

а | бри | ко́с

1

сна – сну	сла – слу	спа – спу	ста – сту
сно – сне	сло – сле	спо – спе	сто – сте
сни – сні	сли – слі	спи – спі	сти – сті

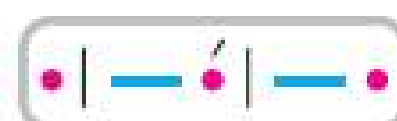
2

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

акула	лампа	баран	абрикос
аґрус	мавпа	варан	абрикоси
автобус	санки	караван	абрикосовий

3

Тема вірша. Авторські слова

АБРИКОСИ

а у мене ось —	решту — ням-ням-ням
а-	ще дістав би хтось —
-бри-	а-
-кос!	-бри-
я не полінуюсь —	-кос!
а-	а я поділюсь —
-бри-	а-
кусь!	-бри-
кісточку віддам	-кусь!

Іван Андрусак

Текст. Тема тексту. Послідовність подій

АБРИКОСОВИЙ ПИРІГ

Вирішили звірята й пташенята абрикосовий пиріг спекти. Несе песик борошно. А молока немає. Несе кицька молоко. А яєць немає. Несе курка яйця. А цукру немає. Несе ведмедик цукор. А масла немає. Несе теля масло. А абрикоси?

Нарвали каченята абрикоси, у кошик склали й принесли.

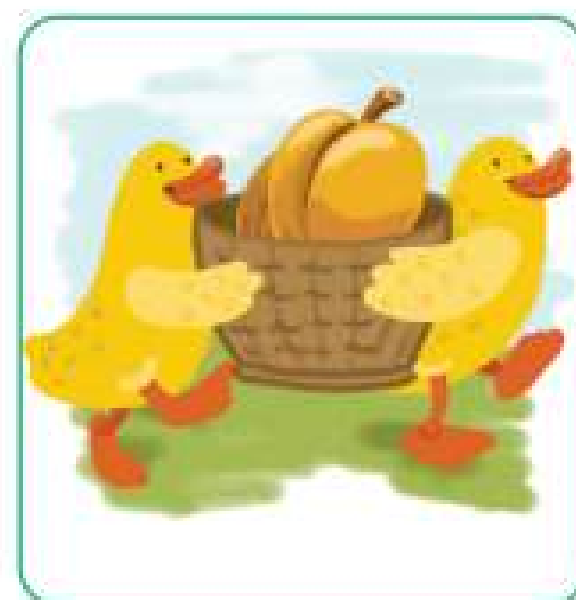
Разом тісто замісили, абрикоси розклали. Пиріг у духову шафу поставили.

Чекають. Дістали пиріг — на стіл поставили. Смачно пахне.

Тут мишеня бігло. Хвостиком пиріг зачепило. Упав пиріг на підлогу. Що тепер робити?

Установи послідовність малюнків відповідно до тексту.

5

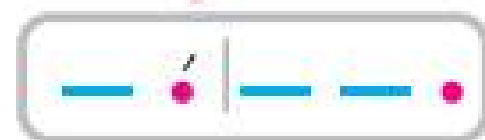

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

Алла ламати ласка автобус

Анна казати казка автобусна

Артем дарувати маска автобусний

6

Визначаємо тему тексту. Послідовність подій

Це наш шкільний автобус.

Щоранку ми їздили на ньому до школи. Автобус возив нас і до школи, і на різні екскурсії. Він був уже не новий.

Водій дядько Артем говорив, що автобус погано за-во-дить-ся і часто ла-ма-є-ться.

Одного ранку за нами приїхав новенький автобус. Він був чистий і блискучий. Ми з радістю сіли в новий автобус і поїхали. Зручно їхати в новому автобусі.

Раптом Андрій каже:

— А я сумую за нашим старим автобусом.

Аліна зітхнула:

— І я теж.

І всі почали згадувати кумедні історії, які трапля-ли-ся з нами в старому автобусі. І сумували за ним.

Минув час. Ми поїхали на екскурсію в музей транспорту. І побачили там... наш старий автобус. Він стояв серед інших машин. І всі закричали: «Ура!» Чому?

Визнач тему тексту. Поясни свою думку.

Школа

Наш автобус

Школярі

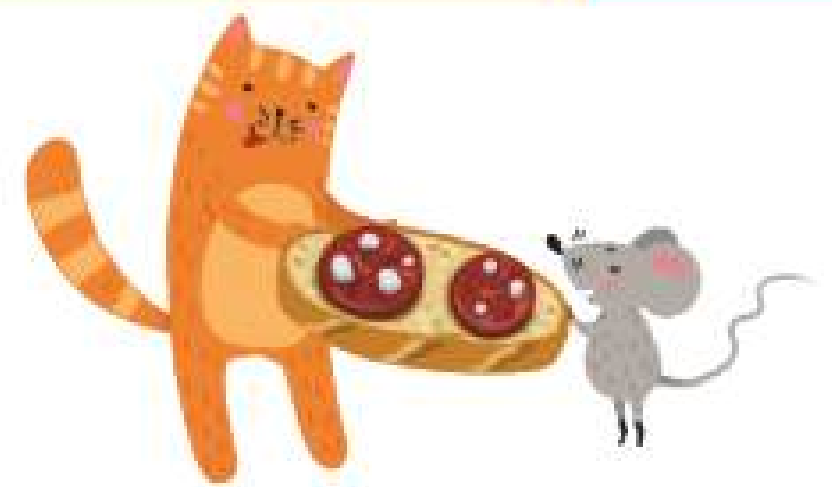
Установи послідовність малюнків відповідно до тексту.

Б б

бу|тер|брод

1

Знайди слово — назву зображеної рослини.

аба	біб	булка	болото	бу-тер-брод
батон	хліб	білка	борода	бу-тер-бро-дик
бетон	краб	будка	собака	бу-тер-брод-ний

2

Послідовність дій

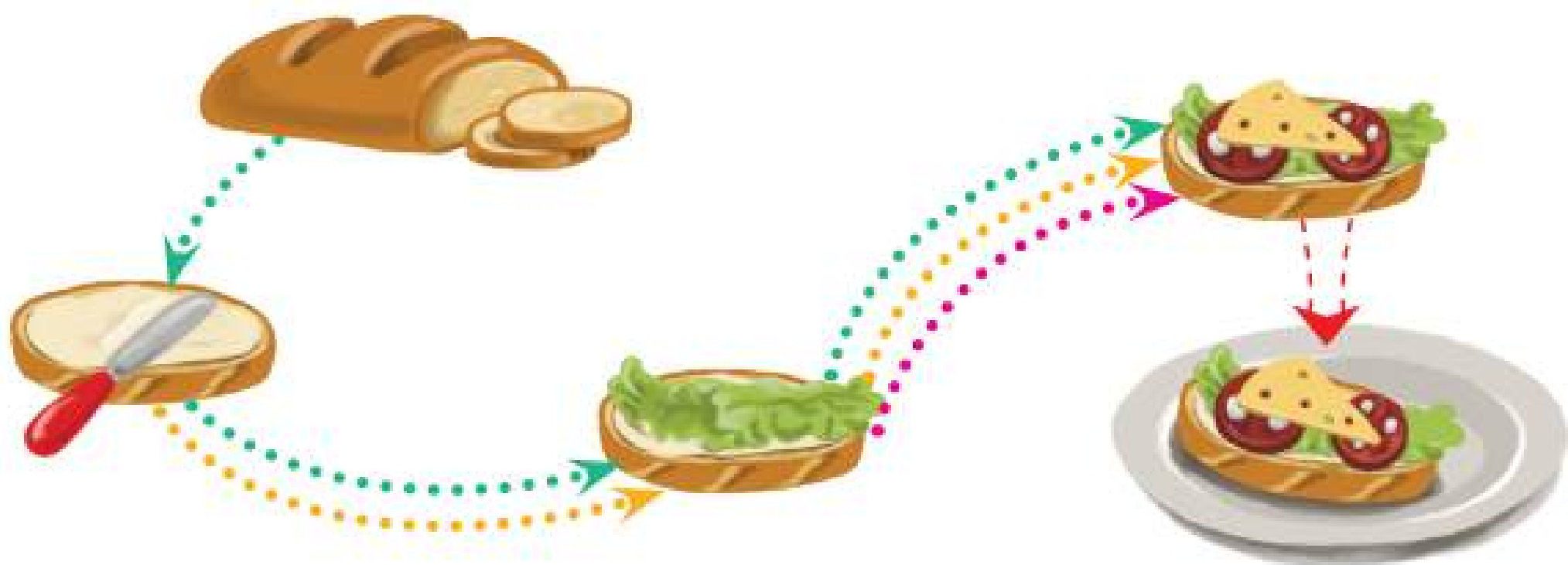
Я ГОТУЮ БУТЕРБРОД

Що мені потрібно?

Установи послідовність дій відповідно до малюнка.

1. Я кладу лист салату на хліб.
2. Я беру шматок хліба.
3. Я кладу сир і ковбасу на лист салату.
4. Я їм бутерброд. Смачно! 😊
5. Я намащую масло на хліб.

3

Прочитай вірш. Розглянь малюнок. Назви предмети, про які не йдеться у вірші.

ДЕ ПОДІЛИСЬ БУТЕРБРОДИ?

Ми катались на санчатах,

А **Джувль-барс** **стояв на чатах —**

Вартував портфелі, сумки,
Ранці, ручки, папки, гумки,
Роз-ма-льо-вки для природи
І чотири бутерброди.

охороняв

А тепер питаю вас,
Що пропало за той час,

Поки спа-ні-єль **Джувль-барс**

Гавкав і стояв на чатах,
Ми ж катались на санчатах?

Підказка 1. Дочекались ми пригоди,
Зникли наші

Підказка 2. Знову я питаю вас,
Може, то зробив ... ?

Григорій Фалькович

Текст. Тема тексту. Послідовність подій

ДИВНІ БУТЕРБРОДИ

Бо-гда-на й Аліса бра-ли до школи бу-тер-бро-ди. Богдана із сиром, а Аліса — рі-зні.

У **по-не-ді-лок** Аліса взя-ла бутерброд із ков-ба-сою і морк-во-ю. У **вів-то-рок** Аліса принесла бутерброд із варенням і о-гір-ком. У **се-ре-ду** Алі-са принесла бутерброд з ва-ре-ни-ми яй-ця-ми. У **че-твер** Аліса принесла бутерброд із ма-слом, па-ште-том і по-мі-до-ром. Вона про-по-ну-ва-ла дітям ску-шту-ва-ти її бутерброди. Але всі ві-дмов-ля-ли-ся.

У **п'я-тни-цю** Аліса принесла бутерброд із шин-ко-ю і ва-ре-но-ю кар-то-пле-ю.

— Хо-чеш? — запитала Аліса Богдану.

— Ні, — ска-за-ла Богдана.

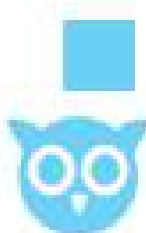
— А я хочу, — сказав Борис.

Борис відкусив шматочок бутерброда і сказав:

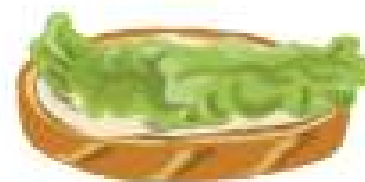
— Сма-чно! Дуже смачно!

Усі за-хо-ті-ли бутерброд Аліси.

На-сту-пно-го тижня всі принесли різні бутер-броди й при-го-ща-ли друзів.

Які бутерброди їла Аліса? Порівняй малюнки бутербродів і їхні описи в тексті. Знайди відмінності.

понеділок

вівторок

середа

четвер

п'ятниця

Чому всі діти вирішили робити різні бутерброди?

Л л

ли|сі|ця

1

ла – лам – лак
ло – лоб – лоп
лу – луж – луш

ле – лед – лет
ли – лиг – лих
лі – ліс – ліз

сла – сло – слу
сле – сли – слі
скло – скле – склу

2

Знайди назви дитинчат тварин.

лис	лев	лось	слон
ли-си-ця	ле-ви-ця	ло-си-ха	сло-ни-ха
ли-се-ня	ле-ве-ня	ло-се-ня	сло-не-ня

3

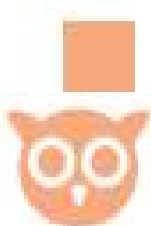

Факти і думки

В Україні живе лисиця руда. У лисиці руда **шерсть**. Хвіст дов-гий і пу-хна-стий. Коли хо-ло-дно, ли-си-чка вкри-ва-є-ться хвостом, як ковд-ро-ю. Ли-ся-чий хво-стик, як **кермо** автівки, до-по-ма-га-є лисичці по-вер-та-ти в різні боки.

Ли-си-ця по-лю-є на мишей, зай-ців, диких кролів. Іноді може з'їсти ягоди і фру-кти.

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. В Україні живе лисиця руда.
2. У лисиці руда шерсть.
3. Лисиця полює на мишей.
4. Лисиця іноді може з'їсти ягоди.

4

Знайди слово до схеми.

ли-па

лам-па

лід

ліс

ли-по-вий

лам-по-вий

льо-до-вий

лі-со-вий

5

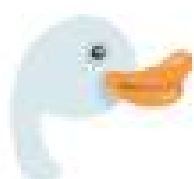
Українська народна казка.
Заголовок. Персонажі

ПРО ПИХАТУ КАЧКУ (Скорочено)

з високою
думкою
про себе

Качка плавала в озері. Прибіг лис і каже:
— Добрий день. Чи то ви — та качка, про яку
кажуть, що кращої в селі немає?

Качка зраділа і гордовито мовила:
— Так, це я.

Лис ласкаво говорить:
— То ходіть швидше зі мною. Бо в селі вже
чекають на вас.

Качка підпливла до берега. Неспішно вийшла
з води. А хитрий лис її за шийку цуп! І каже:
— **Пиха** не одного довела до **лиха**.

самовпевненість

біда

■ У яких казках лисичка є головним персонажем?

6

Знайди слово — підпис до малюнка і слово до схеми.

сла-ва

слу-ха-ти

слив-ка

сло-во

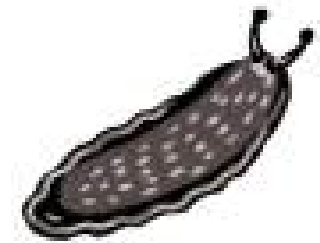
бра-слет

сли-мак

сло-ни

ом-лет

слі-ди

7

Чим схожі слова? Що вони означають?

лі-ки

сіль

лінь

лі-кар

со-ло-ний

лі-ни-вий

лі-ку-ва-ти

со-ли-ти

лі-ну-ва-ти-ся

8

Текст. Тема тексту. Заголовок

Леся, Ліна, Лю-бо-мир, Оленка та Олег захотіли грати в Па-на-са. Це давня у-кра-їн-ська гра. Її ще на-зи-ва-ли «Пі-жмур-ки». Ве-ду-чо-му за-в'язу-ють очі. Інші грав-ці го-во-рять:

— Панасе, Панасе!

Не лови нас.

На тобі ко-ро-бо-чку груш

Та нас не ворущ.

По-тім грав-ці ро-збі-га-ють-ся. Ведучий їх ловить.

Діти спе-ре-ча-ли-ся. Усі хо-ті-ли водити. Що робити?

— А я **лічилку** знаю, — сказала Леся.

Леся по-лі-чи-ла. Лю-бо-мир во-див першим. Ве-се-ла гра!

■ Розкажіть про правила гри у парі.

■ Пограйте в гру з друзями та подругами.

Порівняй лічилку і малюнок.

ВЕСЕЛА ЛІЧИЛКА

Один горобчик
Сів на стовпчик.
Два півники
В'яжуть віники.
Три сороки
Вчать уроки.
Чотири котики
Миють ротики.
П'ять папуг
Летять на луг.
Шість дроздів
Сидять в гнізді.
Сім лисиць
Побачив Гриць.
Вісім мух
Їдять лопух.
Дев'ять їжаків
Напали на вовків.
Десять білок
Злізли з гілок.

Ігор Січовик

М м

мі | сто

1

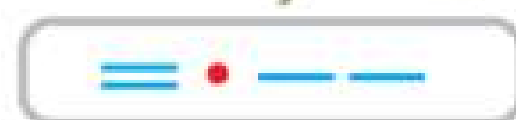

ма – мас – мав	ме – мед – мет	сма – смо – сму
мо – мок – мор	ми – мис – миз	сми – смі – сме
му – мул – муш	мі – міб – міп	смак – смок – смук

2

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

міст	мі-сто	мі-мо-за	дім
мі-сток	мі-ста	мо-ло-ко	грім
ма-сло	мі-сце	мо-ро-зи-во	ві-сім

3

Факти і думки

Київ — най-біль-ше місто Укра-їни. Київ — сто-ли-ця України. Київ побудували на схилах річки Дніпра. У центрі Ки-є-ва Май-дан Не-за-ле-жно-сті. Головна вулиця Ки-є-ва — Хре-ща-тик.

У Києві живе багато людей. Ки-я-ни і ки-ян-ки. Київ називають зеленим містом. У ньому бага-то парків, скверів, садів.

4

Інтерв'ю в парі

1 учень / учениця
Яке місто є столицею України? Як називають мешканців Києва?

2 учень / учениця
Яка головна вулиця Києва? Чому Київ — зелене місто?

5

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

ма-ли-на	му-зей	трам-вай
ма-ши-на	ме-тро	тро-лей-бус
мі-сто	май-дан	су-пер-мар-кет

6

Прочитай. Знайди на малюнку ці місця й предмети.

майдан

вулиця

метро

автобус

машини

парк

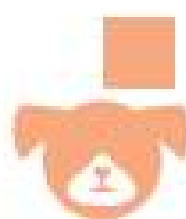
7

Текст. Тема тексту. Заголовок

Люди жи-вуть у містах і селах. У містах багато високих будинків. У містах є великі су-пер-мар-ке-ти, музеї, театри. У містах є за-во-ди, фабрики.

Ву-ли-ця-ми міст ї-дуть тро-лей-бу-си, трам-ва-ї, ав-то-бу-си, марш-ру-тні та-ксі. У де-я-ких мі-стах є ме-тро.

Визнач тему тексту.

Міста і села

Транспорт

Міста

Порівняй текст і малюнок із завдання 6.

8

мла – мло – млу мра – мро – мру сма – смо – сму
мле – мли – млі мре – мри – мрі сми – смі – сме

9

Знайди слово до схеми.

— = ' | = •

млин	мрія	смак
мли-ни	мрі-я-ти	сма-ку-ва-ти
млин-ці	мрій-ни-ки	сма-чний

10

Розглянь мапу і дай відповіді на запитання.

Правда ✓ чи неправда ✗?

1. На мапі є школа, музей, магазин, театр.
2. На мапі немає бі-блі-о-те-ки.
3. Музей на Му-зей-ній вулиці.
4. Зо-о-парк на Пар-ко-вій вулиці.

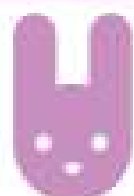

Я я

я | х т а

1

Знайди імена дітей.

я-хта	ді-я	Со-фі-я	ма-як
я-го-да	мрі-я	Ма-рі-я	ма-я-ки
я-ли-на	на-ді-я	Со-ло-мі-я	ма-я-чок
Я-ри-на	ме-ло-ді-я	А-на-ста-сі-я	ма-я-чи-ти

2

Прочитай. Назви слова з буквою **я**.

Сонце. Море. У морі яхта. На яхті моряки. Моряки побачили маяк. Маяк високий. Маяк мі-цний. Маяк сві-тить і вка-зу-є дорогу. Софія і Соломія мріяли про пла-ва-ння на яхті.

3

Знайди на малюнку відповідні назви частин яхти.

Пе-ре-дня ча-сти-на яхти.
За-дня ча-сти-на яхти.
Шма-ток тка-ни-ни, яка
при-крі-пле-на до що-гли.
Те, на чому три-ма-ю-ться
ві-три-ла.

■ Створи проєкт «Яхта».

4

на – ння	ла – лля	са – сся	та – ття
чи-та-ння	гі-лля	во-ло-сся	жи-ття
ма-лю-ва-ння	зі-лля	ко-ло-сся	смі-ття
пла-ва-ння	ву-гі-лля	у-злі-сся	взу-ття

5

Факти і думки

Здав-на люди плавали по рі-чках, мо-рях на кораблях, **яхтах**. Ін-ко-ли це було не-без-пе-чно. Мо-ря-ки не могли знай-ти до-ро-гу вночі, під час бурі.

Люди будували маяки. Щоб маяк було видно зда-ле-ку, його робили високим і я-скра-вим — біло-черво-ним. У давнину вго-рі маяка палили вогнище. Зараз вми-кають електричний ліхтар.

Маяки бу-ва-ють із чер-во-ним і зе-ле-ним сві-тлом. Червоне світло — не-без-пе-ка. **Ри-фи, ске-ля, мі-ли-на**. Зелене світло — без-пе-чний шлях чи вхід у **порт**.

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. Маяки будували в дав-ни-ну і зараз.
2. Маяк — висока вежа.
3. Угорі маяка є лі-хтар.
4. Зараз у-се-ре-ди-ні маяка не можна жити.

6

Прочитай і поясни слова.

ка-че-ня я-хта ря-ту-ва-ти за-плу-та-ло-ся
ка-че-ня-та я-хти у-ря-ту-ва-ти за-че-пи-ло-ся

7

Що відбувається? Розкажи історію.

КАЧЕНЯТА НА ЯХТАХ

Яна, Яків, Яся, Ярослав
робили каченят. Каченята на
яхтах. Каченята будуть пла-
вати.

Яна, Яків, Яся, Ярослав
опустили каченят на воду.
Яке каченя першим до-пли-
ве до мі-сто-чка?

Раптом каченя Яни за-
плуталося у водоростях.

Каченя Якова за-че-пи-
ло-ся за коріння дуба.

Каченята Ясі і Ярослава
пливли швидше.

Качка побачила каченят
і плюх-ну-ла-ся у воду.

Вона ря-ту-ва-ла каченят
Діти знайшли каченят на
яхті. Зма-га-ння було весе-
ле.

Що буде далі?

Я я і м'я.

Б У Р **Я** К
[р'] [а]

П І Р' **Я**
[р] [йа]

ба – б'я

ма – м'я

ра – р'я

ва – в'я

па – п'я

фа – ф'я

1

Прочитай. Спиши імена.

п'ять

Дар'я

Дем'ян

Яна

п'ята

Мар'яна

Лук'ян

Яків

п'ятий

В'ячеслав

Валер'ян

Ярослава

2

Знайди слова, у яких пишеться апостроф.

Я не буква, я — апостроф.

Угорі як кома, просто.

Ти пиши мене в словах:

м'ята, м'яч, реп'ях, сім'я,

черв'ячок, хом'як, ім'я,

м'ясо, м'ятний, полум'яний,

пір'я, пам'ятний, рум'яний,

кам'яний і дерев'яний,

і зів'ялий, й олов'яний,

п'ятачок, п'ятниця, п'ять.

Ти апостроф будеш знать.

3

Прочитай. Розглянь малюнок.
Як ти думаєш, де Яків?

Якову ніяково —
Всі шукали Якова,
А він хвилювався,
Що не заховався.

Іван Андрусяк

4

Текст. Зачин, головна частина, кінцівка

МОЄ ІМ'Я

Зачин

Я — **Мар'яна**. Мені сім років. Я живу на п'ятому поверсі великого будинку.

Головна частина

Сьогодні на подвір'ї я грала в м'яч із Яринкою та Яною.

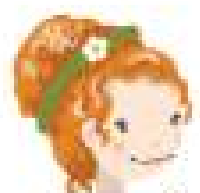
— **Мар'яше!** — кличуть подруги. — Кидай м'яч.

Я кидаю м'яч, а дівчата відбивають. Весело!

Потім мене гукнула бабуса:

— **Мар'яночко!** Іди обідати.

Я пішла додому й зустріла сусідку, тітоньку Ярославу.

— Як справи, **Мар'яно?** — запитує вона.

— Добре, — одказую.

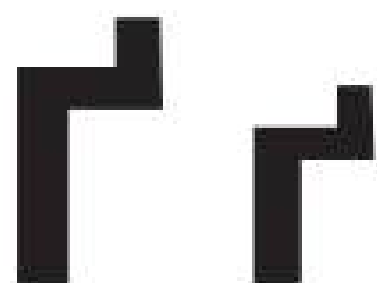

Удома мама налила мені суп і говорить:

— Смачного, **Манюню**.

Кінцівка

Я їм суп і думаю: «Як гарно, що в мене багато імен!». Чи це так?

г у | д з и к

1

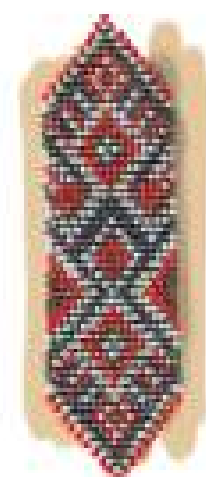

ка – га – ґа ке – ге – ґе аґ – а-ґрус ґу – ґу-дзик
 ко – го – ґо ки – ги – ґи ґа – ґа-ва ґе – ґе-дзик
 ку – гу – ґу кі – гі – ґі ґа – ґа-нок ґе – ґер-дан

2

Знайди слово — підпис до малюнка.

аґрус дзиґа ґрунт ґанок
 ґава ґудзик ґрун-то-вий на ґанку
 ґавеня ґедзик ґер-дан біля ґанку

3

Прочитай слова на мові ґави з різними інтонаціями.

ґава сіла на паркан —
 Учить ґавенят словам.
 ґавенята не мовчать:
 «ґа-ґа-ґа», — вони кричать.

4

Де ґудзик? Знайди підписи до малюнків.

ґудзик лежить на ґанку.
 ґудзик висить на аґрусі.
 ґудзик у лапках ґедзя.
 ґудзик закопали в ґрунт.

5

ка – га – ґа ке – ге – ґе аґ – а-ґрус ґу – ґу-дзик
 ко – го – ґо ки – ги – ґи ґа – ґа-ва ґе – ґе-дзик
 ку – гу – ґу кі – гі – ґі ґа – ґа-нок ґе – ґер-дан

6

Який ґудзик намальовано? Вибери потрібне слово.

жов-тий
чер-во-ний

кру-глий
ква-дра-тний

пла-сти-ко-вий
де-ре-в'я-ний

7

Текст. Тема. Головна думка. Послідовність подій

На ґанку ґава знайшла гарний ґудзик.

— Хочу ще таких ґудзиків, — сказала собі ґава. — Що робити?

— Посади ґудзик у ґрунт. Виросте дерево з ґудзиками, — заскрекотіла сорока. — Буде їх багато.

Крутнула хвостом, як дзиґа, і полетіла.

Викопала ґава дзьобом ямку під аґрусом. Кинула в неї ґудзик. Полила. Чекає, коли виросте ґудзикове дерево.

Мабуть, і досі чекає.

Н Н

ніс

1

Знайди слово до малюнка і слова до схеми.

ніс

ніж

ва-гон

но-си-ки

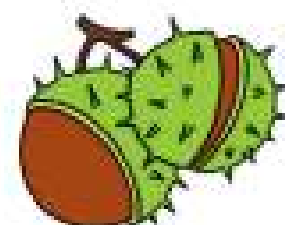
ніж-ка

кар-тон

но-со-ріг

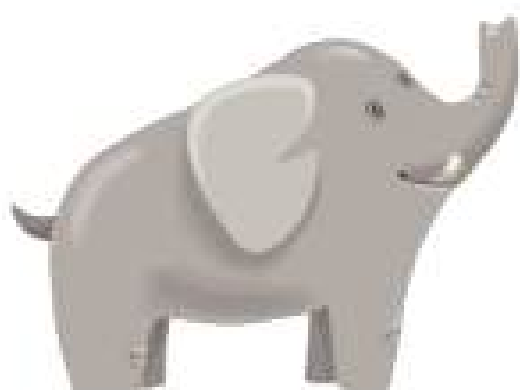
ні-жний

ка-штан

2

У кого який ніс? Установи відповідність.

1. Мій ніс — хобот.

2. Мій ніс — п'ятачок.

3. На моєму носі — ріг.

4. Мій носик із металу.

3

Вірш. Рима

Мій п'ятачок, мій милий ніс,

І куди ти знову вліз?

У пшоняну кашку?

У рожеву чашку?

У молочну пляшку?

У сонячну ромашку?

А в смі-ття мій ніс не хоче,

Крутить носом неохоче.

4

дна – дно – дну зна – зно – зну сна – сно – сну
дне – дни – дні зне – зни – зні сне – сні – сні

5

Знайди слова, які називають дії.

дно	зна-ти	зни-ка-ти	сні-да-ти
на дні	зна-йо-ми-ти	зни-зи-ти	сні-да-нок
без дна	зна-хо-ди-ти	зні-ма-ти	сні-дан-ки

6

Оголошення. Проблема. Вирішення. Ключові слова

ОГОЛОШЕННЯ

Учора я за-гу-бив свій ніс. Мені склад-но ди-ха-ти. Я не від-чу-ва-ю запахи. Я не мо-жу зна-хо-ди-ти їжу. Я не сні-да-ю, не о-бі-да-ю, не ве-че-ря-ю. Я не о-бли-ва-ю себе водою від спеки. Я не об-си-па-ю себе пилом від комах. Я не можу пе-ре-су-ва-ти пре-дме-ти. Я не зна-йом-лю-ся з ін-шими слонами. Я не кри-чу, коли небезпека.

До-по-мо-жіть знай-ти мій ніс. Мій у-лю-бле-ний хобот.

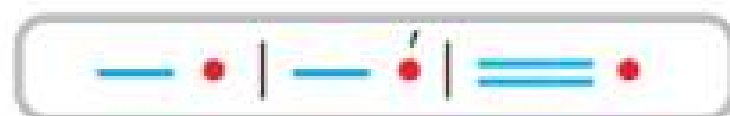
Як мене знай-ти? Са-ва-на. Друге дерево від озера Нунукі.

Ваш слон

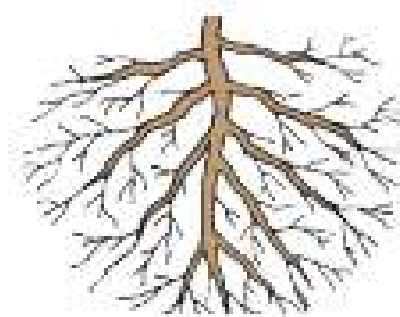
Як хобот допомагає слону вижити?

7

Знайди слово до малюнка
і слово до схеми.

ко-рі-ння	ба-жа-ння	зма-га-ння
на-сі-ння	ва-ре-ння	про-мі-ння
ка-мі-ння	зав-да-ння	про-ха-ння

СЛОНЕНЯ

У давнину в слона не було хобота. А був маленький, як твій черевик, носик. Слоненя пхало свій малий носик усюди.

■ Що буде далі?

Слоненя пішло до річки. Воно ніколи не бачило Крокодила і не знало, як він виглядає.

У річці плавав Крокодил. Слоненя запитало:

— Ви не знаєте, що їсть Крокодил на обід?

— Знаю, — відповів Крокодил. — Тільки підійди ближче, я скажу тобі це на вушко.

Слоненя підійшло до річки ближче. Крокодил — хап! — та й ухопив його за ніс.

■ Що буде далі?

— Я га-да-ю, що сьо-год-ні на о-бід у ме-не Сло-не-ня, — промовив Крокодил крізь зуби.

— Пустіть, — закричало Слоненя і почало відступати назад.

Крокодил тяг-тяг-тяг. Ніс Слоненяти ставав усе довшим, довшим, довшим. Аж раптом його ніс вислизнув із пащі Крокодила.

Зраділо Слоненя та й побігло додому. З того часу всі слони мають довгий ніс — хобот.

■ Яке запитання хвилювало слоненя?

■ Що змінилося в житті слоненяти? Чому?

Ю ю

лю | блю

1

ул – юл – юл
ум – юм – юм
ур – юр – юр

уш – юш – юш
уб – юб – юб
ун – юн – юн

юш-ка
юр-та
юр-ба

юн-га
Юр-ко
Юлія

2

лу – лю – лю
люк
лю-ди
лю-ди-на
ка-лю-жа

ту – тю – тю
тю-ле-ні
тю-лень
тю-би-ки
тю-бик

ну – ню – ню
ню-ха-ти
нюх
ню-хач
по-ню-ха-ти

3

Вірш. Тема вірша

Я люблю картоплю,
Я люблю цибулю,
Я люблю капусту
Й солодкий бурячок.

Я люблю морквину,
Я люблю томати,
Я люблю квасолю
Й гострий часничок.

Ми любимо сметанку,
Ми любимо пампушки,
Ми любим український
Смачнющий борщик.

4

Прочитай. Яка улюблена їжа Оленки? Розкажи про свою улюблену страву.

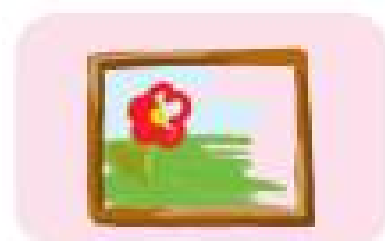
Я люблю пити смачне молоко.
Я не люблю лимонний сік.
Я люблю пироги з вишнями
та черешнями. Я не люблю
бананові тістечка з кремом.
Я думаю, що кожна людина
має улюблені страви.

Що я люблю?

Я люблю малювати.
Я не люблю грати в хокей.
Я люблю грати в шахи.
Я не люблю стріляти з лука.
Я думаю, що кожна людина
має улюблені справи.

Що я люблю?

Вивчи напам'ять.

Володимир Сосюра

Апостроф

ком | п'ю | тер

П **Ю** Р Е
 [п'] [у]

П' **Є**
 [п] [йе]

1

бу – б'ю му – м'ю ру – р'ю ву – в'ю пу – п'ю

2

Знайди слова з апострофом.

В'ють, п'ють, б'ють, в'юнок,
 в'юнкий, інтерв'ю, в'юн і м'який,
 і комп'ютер-помічник,
 віртуальний чарівник.

3

Прочитай. Перекажи. Назви слова, де має бути апостроф.

У нашій школі є компютерний клас. У ньому компютери. У компютерному класі не пють, не бються, не чіпають розетки.

Ми працюємо за компютерами. Юрко та Юля виконують завдання.

К к

клу|бо́к

1

кла – кло
клу – кле
кли – клі

кра – кро
кру – кре
кри – крі

ска – ско
ску – ске
ски – скі

скра – скро
скру – скре
скри – скрі

2

Знайди слова — підписи до малюнка і схеми.

клен
кло-ун
кли-ка-ти

ку-бок
клу-бок
клуб-ки

ске-ля
скар-би
ска-кал-ка

3

Знайди підпис до кожного малюнка.

1. На пеньку сидить клубок і співає пі-се-ньок.
2. Ко-лю-чий їжачок згор-нув-ся в клубок.
3. Кіт-коток грає в клубок.
4. На стежці за-гу-би-ли клубочок ниточок.
5. Ку-сю-ча змія зви-лась у клубок.

а

б

в

г

д

4

Знайди слова — підписи до малюнка і схеми та слова, які відповідають на питання **який?**

краб
кра-би
кран
кра-ни

край
кра-ї-на
кра-са
кра-си-вий

крі-сло
кру-глий
кро-пи-ва
кра-пли-на

5

Вірш. Тема і головна думка

ДЕ СПЛЯТЬ КОШЕНЯТА?

Кошенята потомились,
Спати хутко умостились.

На дивані й **на** стільці,

На полиці, **у** коробці,

Під столом, **на** килимку,

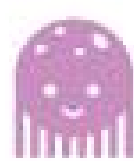
На барвистім рушнику,

У шкарпетці **біля** ліжка,

У наплічнику, де книжка,

В глечики **на** підвіконні.

І муркочуть всі спросоння.

1. Що
робили
кошенята?

А Гралися
Б Їли
В Спали

2. Що кошенята
робили
спросоння?

А Гралися
Б Муркотіли
В Спали

3. Що
означає слово
«спросоння»?

А Напівсон
Б Сон
В Прокинутися

6

Знайди слова — підписи до малюнка і схеми.

клу-бок ко-лір
 клу-бо-чок ко-льо-ро-вий
 клу-бо-чки рі-зно-ко-льо-ро-вий

7

Текст. Тема тексту. Послідовність подій

Із рі-зно-ко-льо-ро-вих клу-
 бочків ниток бабуса сплела
 све-три-ки для онука Кости-
 ка й онучки Карини. Клубочки
 рі-зно-ко-льо-ро-ві. Све-три-ки
 рі-зно-ко-льо-ро-ві.

Біг котик. Пе-ре-вер-нув ко-
 шик. По-ко-ти-ли-ся клубочки
 в різні боки.

Чер-во-ний клубочок знайш-
 ла мишка. Сплела ми-ше-ня-там
 червоні кур-то-чки.

Зелений клубочок знай-шов їжачок. Сплів їжа-
 ча-там зелені ша-по-чки. Жов-тий клубочок знайш-
 ла жабка. Сплела жа-бе-ня-там жовті шар-фи-ки.
 Синій знайшла ґава. Сплела гніздо для ґавенят.

А ро-же-вий у-гле-ді-ло ко-ше-ня. Ну-мо ба-
 ви-ти-ся з ним.

Чарівні рі-зно-ко-льо-ро-ві клубочки — рі-зно-
 ко-льо-ро-вий світ.

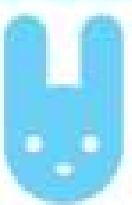
Визнач тему тексту.

Светрики

Кольори

Клубочки

8

Знайди слова, які називають дії.

ки-ця	пі-со-чок	чі-па-ють
кри-ни-ця	си-но-чок	ко-тя-ться
кво-чка	клу-бо-чок	о-зи-ва-ю-ться

9

Тема вірша. Заголовок. Послідовність подій

Котик каже:

— Чуєш, кицю,
Коло нашої криниці
По стежинці, по пісочку
Жовті котяться клубочки!
— Кво-кво-кво! —
Озвалась квочка.—
— Хто сказав,
Що то клубочки?!
То ж мої
Синочки й дочки! —
...І курчаток поховала,
Щоб їх киця не чіпала!

Валентина Каменчук

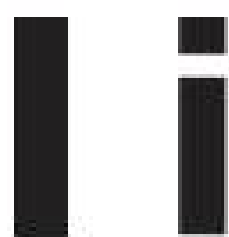
Визнач, який заголовок кращий.

Курчатка	Котик і курчатка	Клубочки
----------	------------------	----------

Що було
спочатку?

Що було
потім?

Чим усе
закінчилося?

і | гра | шка

1

рис – ріс
сир – сік

бик – бік
кит – кіт

лис – ліс
рик – рік

спи – спів
гриби – гріти

кі-ві
пінг-він
стра-ус

па-пір
на-бір
су-ве-нір

звір
двір
твір

кріт
крі-сло
клі-тка

2

Прочитай. Що спільне? Що відмінне?

Ківі — птах. Ківі розміром із велику курку. Крила у ківі маленькі. Ківі не літає. У ківі немає хвоста. У ківі довгий дзьоб. Дзьобом ківі шукає комах і черв'яків у ґрунті.

ківі

Ківі — рослина. Плід рослини — ківі. Спілий ківі зеленого кольору. Шкірка коричнева. Смак ківі нагадує аґрус і полуницю. Спочатку ківі називали китайським аґрусом.

3

Назви м'які іграшки. Які м'які іграшки подобаються тобі?

4

Знайди слово до схеми.

гра-ти
гра
і-гра-шка
і-гра-шко-вий

спі-ва-ти
спів
спі-ву-чий
спі-ван-ка

мрі-я-ти
мрія
мрій-ли-вий
мрій-ник

5

Прочитай. Де чия іграшка?

Інна

Моя іграшка їздить. Я перевозжу в ній інші іграшки.

Моя іграшка пухнаста, м'яка, коричневого кольору. Я люблю з нею спати.

Іван

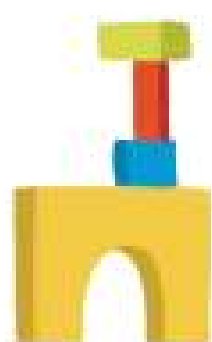
Ігор

Моя іграшка — це багато кольорових фігур. Із них я можу будувати вежі.

Я свою іграшку можу годувати, класти спати. Її можна переодягати.

Іванна

6

Факти і думки

У давнину в Україні люди робили і-гра-шки з глини, дерева, соломи. Най-дав-ні-ші іграшки — гли-ня-ні. Глиняні іграшки — це фі-гур-ки коней, баранів, цапів, песиків, рибок, поросят.

Ін-ко-ли звірі були музиками. Гнали на му-зи-чних ін-стру-мен-тах.

7

Спиши. Обведи першу букву в іменах.

Іван Ілона Інна Ігор іграшка
Іванна Ірина Ілля Ігорьок іграшковий

8

Текст. Зачин, головна частина, кінцівка

ЯК ІВАСЬ ІГРАШКУ ВИБИРАВ

Зачин

У неділю мама з Івасем пішли до крамниці іграшок. По подарунок. Для молодшої сестрички Івася — Іринки.

Головна частина

Зайшов Івась до крамниці й завмер. Скільки цікавих іграшок! І пухнасті кошенята, і веселі клоуни, і ролики, і машини. І він — літак! Із пультом керування. Такий, про який хлопчик уже давно мріяв.

— Івасю, що купимо Іринці? Ведмедика чи ляльку? — запитала мама.

— Літак, — стиха промовив Івась.

— Літак? — зди-ву-ва-ла-ся мама.

Кінцівка

■ Вигадай закінчення історії. Поясни свою думку.

Що було спочатку?

Що було потім?

Чим усе закінчилося?

ї ї

ї | ж а к

1

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

їжа ї-жа-чи-ха ї-хав Ки-їв

їжак ї-жа-че-ня по-ї-хав У-кра-ї-на

їжаки си-ро-їж-ка по-їзд у-кра-їн-ці

2

Тема тексту. Заголовок. Передбачення

Чому їжачок колючий? Що було б, якби він був без голок?

ОДЯГ ДЛЯ ЇЖАЧКА

У сім'ї їжаків на-ро-ди-ло-ся їжаченя. Ма-лень-ке, пух-нас-те, зовсім без голок. Їжак та ї-жа-чи-ха су-му-ва-ли. З'їсть лисичка ї-жа-че-ня. Не виживе маля без голок.

Що робити? А їжаченя не су-му-ва-ло, а зро-било собі на-кид-ку.

Від-га-дай-те, із чого.

■ Чи були ви коли-небудь у перукарні? Що там відбувається? Що б зробив їжачок, якби опинився в перукарні? Чому?

3

Які слова називають багато предметів?

музей — музеї коровай — короваї
соловей — солов'ї трамвай — трамваї

Й–ї

4

Вірш і малюнок

Один **ку-мед-ний** їжачок
Хотів побуть без колючок.
У пе-ру-кар-ню він біжить:
«Мене, будь ласка,
по-стри-жіть!»

Та перукар сказав: «Ніяк
Не по-стри-жу, бо ви —
їжак!»

От вчора пудель прибігав
Його я радо під-стри-гав.
В четвер при-хо-ди-ла
вівця —

Була їй стрижка до лиця.
Коли ж стри-жуть-ся їжаки,
Ламаєм ножиці й станки.
Колюча зачіска така —
Най-кра-ща є для їжака».

Оксана Хлоп'яча

смішний,
забавний

5

Знайди слова до схеми.

ви-ї-хав

в'їхав

по-ї-хав

за-ї-хав

з'їхав

до-ї-хав

пере-ї-хав

об'їхав

на-ї-хав

при-ї-хав

ві-д'ї-хав

— • | = ' | — • —

6

Прочитай. Склади речення з одним зі слів.

з'їзд

з'їв

з'їхав

солов'ї

на подвір'ї

під'їзд

з'їли

під'їхав

пір'їна

у сім'ї

7

Досліди таблицю.

	Україна	Київ
Який?	український рушник	київський парк
Яка?	українська мова	київська вулиця
Яке?	українське свято	київське метро
Які?	українські пісні	київські каштани

8

Текст. Запитання до тексту

Я живу в Україні. Україна — це моя Батьківщи-на. Ми українці. Моя мама — українка. Мій тато — українець. Бабуся співає у-кра-їн-ські пісні. А дідусь читає книжки українською. Я спіл-ку-юсь із друзями у-кра-їн-сько-ю мовою. Ми любимо українські свята. На свято я і моя сестра одягаємо вишиванки з у-кра-їн-ським ор-на-мен-том.

Ч ч

ч ер | в о | н ий

1

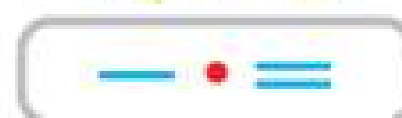
ша – ча – ща шо – чо – що ши – чи – щі
шу – чу – щу ше – че – ще ші – чі – щі

2

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

чай чоловіки чор-ний читач
чайка чоботи чор-ни-ця слухач

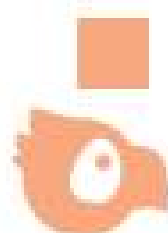

3

Вірш. Рима

Червоний колір любив черв'ячок.
У нього червоний язик і бочок,
Червона спинка, червоний ніс,
Червону фарбу у двір він приніс.
Червоним сонечко пофарбував,
Червоне небо намалював,
Ще й черевички червоні хотів,
Хоч ніколи взуття не носив.

Заміни слово **червоний** на інше. Наприклад, зелений.

4

Поміркуй, хто від чого почервонів. Склади речення.

Софійка

Кирило

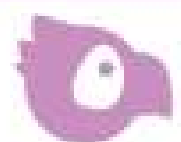

Сашко

Від сорому

Від гніву

Від морозу

Що відбувається? Розкажи історію.

ЧУДОВИЙ ЧЕМНИЙ ЧУЙНИЙ ЧЕРВ'ЯЧОК

Жив-був черв'ячок Чуча.

Черв'ячок грав із мишками. Мишки по черзі крутили обруч.

Черв'ячок грав із жучками. Жучки по черзі з'їжджають з гірки.

Черв'ячок грав із мурашками. Мурашки по черзі їдуть на гірці.

Черв'ячок грав із кроти. Кроти по черзі надівали шапку.

Черв'ячок грав із бджілками. Бджілки грають по черзі.

чер-гу-ва-ли

И и

ки | ли | мій

1

бі – би – бик рі – ри – рис мі – ми – ми жі – жи
сі – си – сир лі – ли – лис ті – ти – ти ші – ши

2

Прочитай слова. У кожному стовпчику знайди слова — назви зображених предметів.

виноград
високий
виросли
вишні

липа
липень
лисичка
лимон

диван
дитина
димар
диня

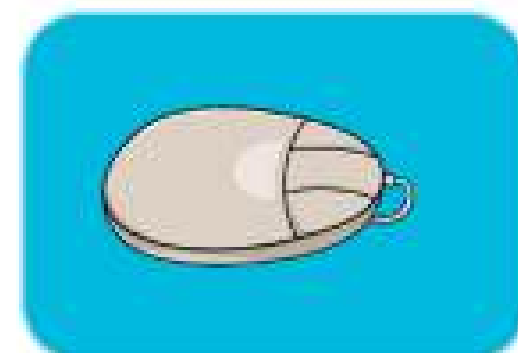
злива
слимак
сліди
слива

3

Вірш. Рима

У мишки Чушки є килимок —
М'який, пухнастий, з товстих ниток.
У мишки Копі є килимок —
Тонкий, резиновий, без ниток.
На килимку мишка Чушка спить,
По килимку мишка Копі біжить.
Дві різні мишки і два килимки —
Тобі відгадати ці загадки.

Порівняй мишок і килимки.

4

Текст. Тема тексту. Послідовність подій

ЧАРІВНИЙ КИЛИМОК

Котик Шушик спав на килимку. «Ти-ти-ти», — пихкав Шушик уві сні.

Раптом килим ві-дір-вав-ся від пі-дло-ги й пі-дняв-ся до стелі. Котик роз-плю-щив очі й за-няв-чав: «Няв-няв-няв!».

Ки-лим ви-ле-тів у вікно.

— Ди-ві-ться, дивіться! Килимок ле-тить, на ньому кіт си-дить! — кри-ча-ли діти.

Килимок по-си-дів на хмар-ці. При-ві-тав-ся з пташкою. По-зма-гав-ся з по-тя-гом. Шушик няв-чав: «Няв-няв-няв!».

Килимок по-вер-нув-ся в кім-на-ту. Шушик швид-ко зі-стри-бнув з нього. І за-стри-бнув на диван. «Диван не вилетить у вікно», — подумав котик і заснув.

■ Розкажи історію своїми словами.

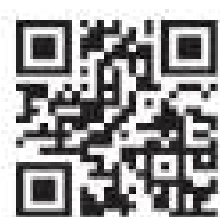
5

Інтерв'ю в парах

1 учень / учениця
Де спав котик?
Чим завершилася історія?

2 учень / учениця
Що робив котик на килимку? Чи буде котик ще спати на килимку?

Й й

йó | гурт

1

ай – ой – ей
ий – ій – ий

ай – ой – ей
ий – ій – ий

ай – ой – ей
ий – ій – ий

2

Знайди слово — назву зображеного птаха.

йод	сойка	великий	Сергій
йорж	чайка	маленький	Андрій
йогурт	лійка	широкий	Софійка
йти	лінійка	вузький	Марійка

3

Який йогурт люблять діти?

Софійка Я люблю по-лу-ни-чний йогурт. Він со-лод-кий і сма-чний.

Андрійко Я люблю ли-мо-нний йогурт. Він ки-слий і жов-тий, як со-не-чко.

Марійка Я люблю виш-не-вий йогурт. Він і со-лод-кий, і ки-слий. Зі шма-то-чка-ми ви-шні.

Сергійко Я не люблю йогурт. Я люблю полуни-че, лимонне, вишневе мо-ро-зи-во.

4

Інтерв'ю в парах

1 учень / учениця
Який йогурт любить
Софія?

2 учень / учениця
Який йогурт любить
Сергій?

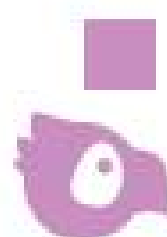
5

Досліджуємо медіа

РЕКЛАМА

Ти можеш дізнатися про певний товар із реклами. Реклама потрібна, щоб покупці знали про цей товар. А потім захотіли його купити. Реклама яскрава, щоб привертати увагу. Читай рекламу уважно.

Розглянь рекламу йогурту. Поміркуй, для чого рекламують йогурт. Поділися думками з другом або подругою.

6

Прочитай. Яке речення тобі сподобалося найбільше? Чому? Чим вони відрізняються?

1. Пиши розбірливо. Навчайся старанно. Піклуйся про рідних. Допмагай ЗСУ. Читай щодня.
2. Який гарний ранок! Сьогодні чудовий день! Який смачний йогурт! Хай буде хороший настрій! Гарного дня!

йо

1

Знайди слово — підпис до малюнка.

йод	га-йок	буль-йон
йогурт	ра-йон	ме-даль-йон
йорж	зна-йо-мий	па-віль-йон

2

Текст. Заголовок. Головна думка. Театралізуємо
СЕРЙОЗНА РОЗМОВА

Уранці тато сказав мені:

— Зараз я поспішаю на роботу, а ввечері буде серйозна розмова.

У школі я сказав друзям про розмову.

— Це тому, що ти взяв без дозволу мамин ме-даль-йон, — сказав Ігор.

— А може, тому, що ти бігав на виставку в незнайомому районі? — припустила Іра.

— Ні, це тому, що ти з'їв бабусин йогурт, — зітхнув Сашко.

Було про що говорити з татом. Увечері я повернув медальйон мамі, перепросив бабусю за йогурт і пообіцяв, що без їхнього дозволу нікуди не піду. Аж ось тато прийшов із роботи:

— Ти готовий до серйозної розмови?

— Так, — я по-хню-пив носа.

— Усміхнись, у тебе буде сестричка.

— Ура! — закричав я та обійняв маму й тата.

■ Чому розмову назвали серйозною?

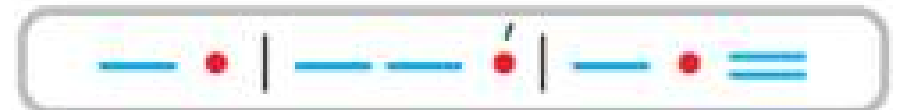
Ц ц

ц^у | кор

1

Знайди слово до схеми.

цу-кор цу-кро-вий цу-кер-ка
цу-кор-ни-ця цу-кру-ва-ти цу-кер-ко-вий

2

Текст. Тема тексту. Заголовок

СКІЛЬКИ ЦУКРУ КЛАСТИ В ЧАЙ?

Єва любить со-лод-кий чай. Вона кладе в чашку три ложки цукру. Свя-то-слав любить со-лод-ку-ва-тий чай. Він кладе в чашку одну ложку цукру. А Мар'яна любить не-со-лод-кий чай. Вона не цу-кру-є чай.

Назви тему тексту.

Цукор в чаї

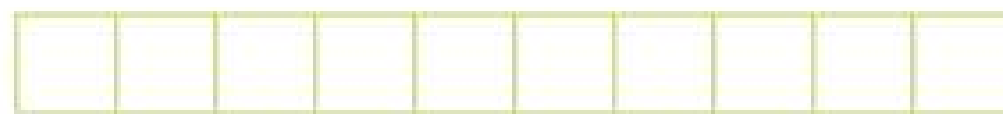
Чай

Цукор

Визнач за шкалою, який чай любиш ти.

Несолодкий

Солодкий

3

Добери потрібне слово.

гірчиця

пшениця

цукор

цукорниця

4

Знайди слова до схеми.

ки-ця

пти-ця

су-ни-ця

кри-ни-ця

па-ля-ни-ця

пше-ни-ця

— = • | — — ' | = •

спі-дни-ця

крам-ни-ця

сві-тли-ця

5

Вірш. Тема вірша. Персонажі

Наш Сергійко захворів,
 Бо він сніг, як цукор, їв.
 Наш Степанко захворів,
 Бо він лід, як цукор, їв.
 Наш Миколка не хворів,
 Бо він сніг і лід не їв.

Чому не варто їсти сніг і лід?

6

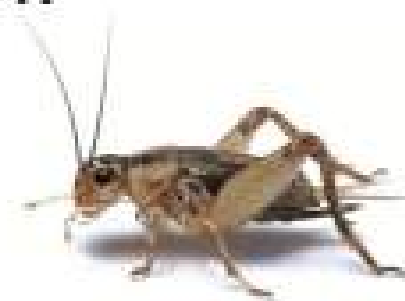
Факти і думки

ЦУКОР

Цукор роблять із цу-кро-во-го буряка . Спочатку буряки зби-ра-ють ком-бай-ном. Потім ве-зуть на цу-кро-вий завод. На заводі буряк ми-ють у машині, яка схожа на праль-ну. Ріжуть дов-гими шма-то-чка-ми, як на кар-то-плю фрі. Потім за-ли-ва-ють ок-ро-пом у ве-ли-ко-му баку. Цукор роз-чи-ня-є-ться у во-ді. Потім буряковий відвар очищують і ви-па-рю-ють, щоб не бу-ло води. Цу-кор насипають у мішки й везуть у крамниці.

7

Знайди слово — назву зображеної тварини.
 цвір-ча-ти цві-рінь-ка-ти го-ро-бець
 цвір-кун цві-рін-ча-ти стри-бу-нець

8

Передбачення. Запитання до тексту. Опис предмета

■ Яким ти уявляєш цукровий будинок?

ЦУКРОВИЙ БУДИНОЧОК

У Солодкій країні жив Цвіркун.

Він жив у цу-кро-во-му будиночку. Стіни будинку були з ра-фі-на-ду. Дах — із білого зе-фі-ру. Ганок — із мар-ме-ла-ду. А вікна — із льо-дя-ни-ків.

— Цвір-цвір-цвір, — співав Цвіркун.

— Це-це-це, — від-по-ві-да-ли йому синиці.

— Цю-цю-цю, — кричали горобці.

Цукровий будинок теж співав цукрову пісню. Але її ніхто не чув. Вона була солодкою і тихою.

■ Постав запитання до виділених речень.
 Починай запитання словами
Що? Із чого?

Що?

Із чого?

■ Про який будинок ідеться в тексті?

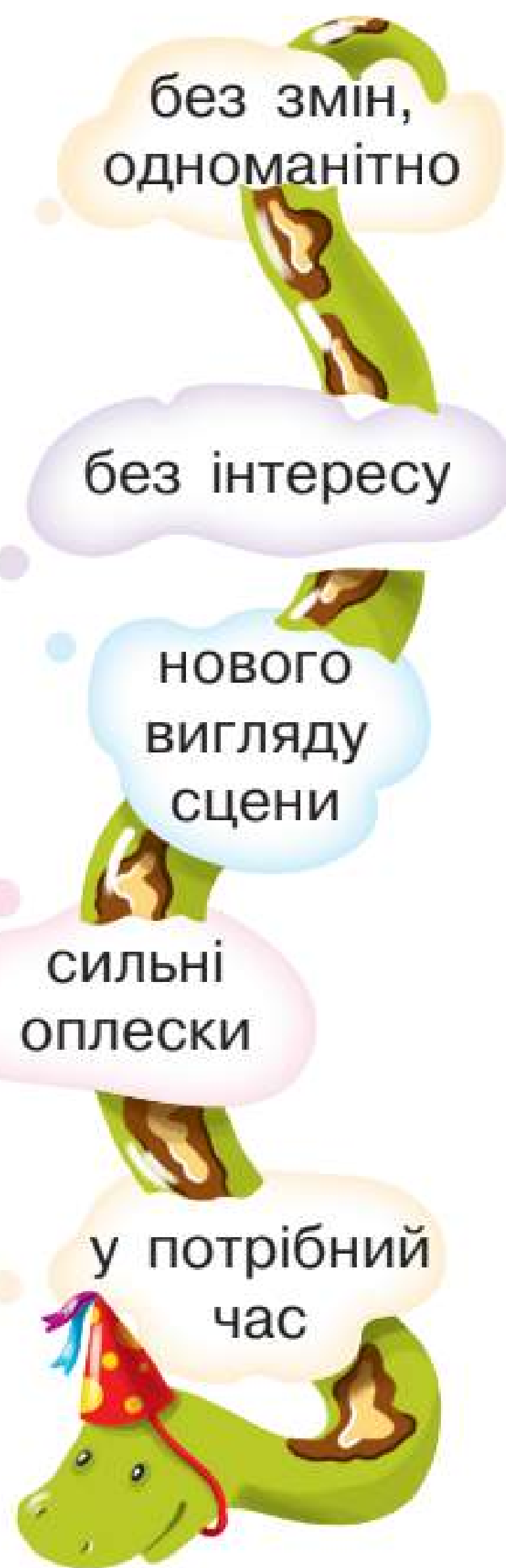

Вірш. Тема вірша ПІТОН

Склалась думка у Пітона,
що живе він **МОНОТОННО**:
тільки їсть і тільки спить.
Ну, хіба ще в сні хропить.
Сумно й **нудно**. Ось чому
За-ба-жа-ло-ся йому
трохи інших **де-ко-ра-цій**,
світла, музики, **о-ва-цій**.
І тепер на круглій сцені,
а точніше, на арені,
з булавою і м'ячем
він працює циркачем.
У Пітона все прекрасно,
він радіє, як дитя.
Головне — це **своєчасно**
поміняти стиль життя.

Григорій Фалькович

Визнач тему вірша. Поясни свою думку.

Пітон

Пітон-циркач

Цирк

Ш ш

шо|ко|лад

1

Знайди слова — назви зображених предметів.

шахи	чашка	го-ро-ши-на
шашки	комашка	ши-пши-на
шишка	іграшка	шо-ко-лад
мишка	каштан	шо-ко-лад-ка

2

Правда ✓ чи неправда ⊖?

ШОКОЛАДНІ ФІГУРКИ

1. У Марійки — шоколадна шишка.
2. У Даринки — шоколадна шабля.
3. У Софійки — шоколадна мишка.
4. У Сашка — шоколадний заєць.

Марійка

Сашко

Софійка

Даринка

Постав запитання до речень.

Хто?

Що?

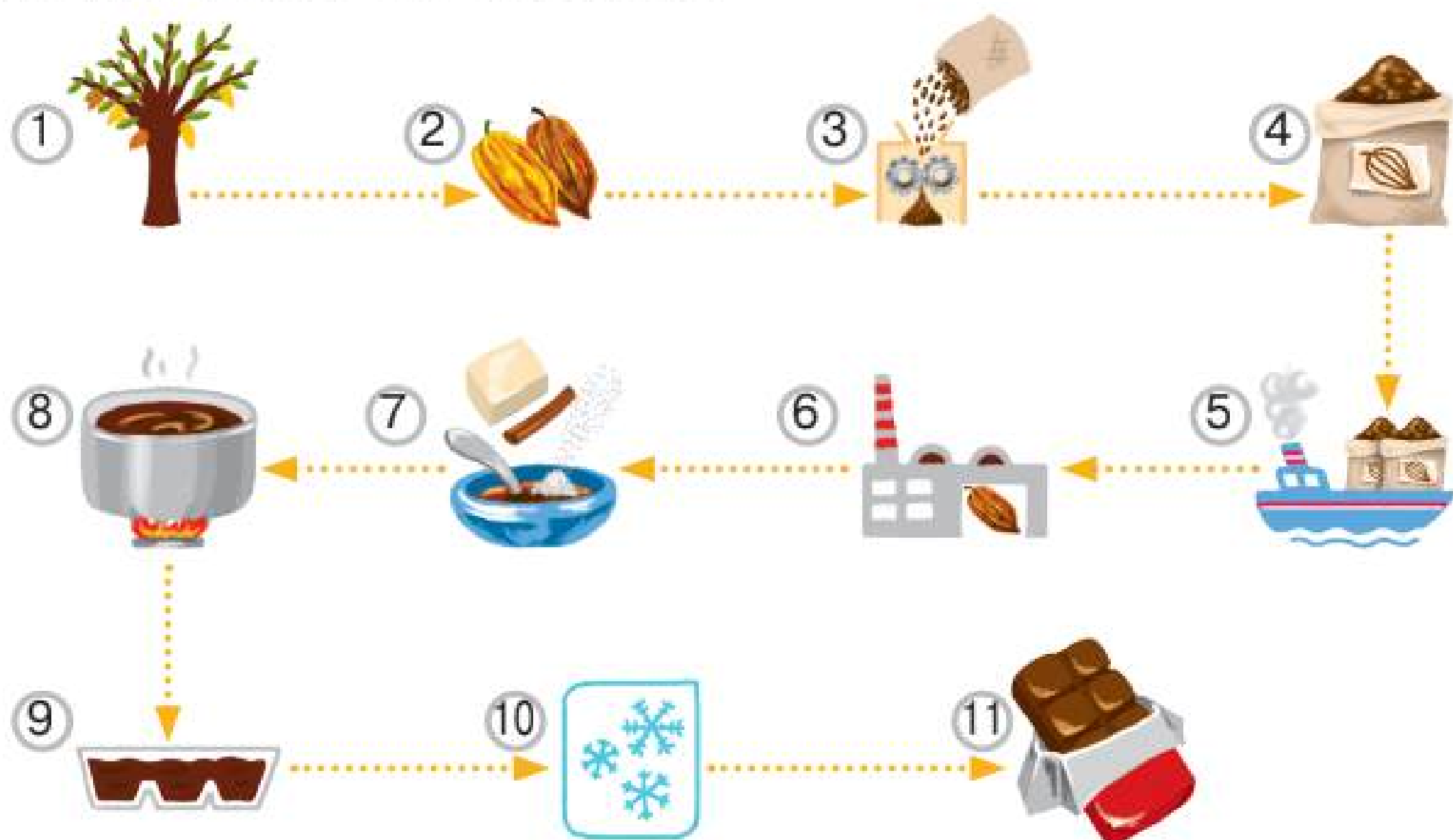

Тема тексту. Основна думка

ШОКОЛАДНА ІСТОРІЯ

Це — плід дерева какао . Він народився з квітки . Спочатку він був зеленим , потім — жовто-червоним , згодом — оранжевим . Коли плід дозрів, його зірвали з дерева, розділили навпіл і дістали насіння — какао-боби . Поклали какао-боби на сонце. Вони сушилися та стали коричневими. Потім їх розклали в мішки та відвезли на фабрику. Там подрібнили . Додали масло, цукор, молоко і зробили шоколадки.

Склади текст за схемою.

Щ щ

б о р щ

1

Знайди слово — назву зображеної рослини.

щука	дощик	щедро
щавель	кущик	щедрість
щебетати	плащик	щедрий

2

Вірш. Тема і головна думка. Оповідач

БОРЩ

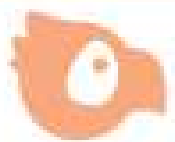

Обід для гостей	смачнющий запах
влаштував	звідусіль.
і борщ смачний	Хліб-сіль ложки
приготував:	і миски ждуть,
цибуля, буряки, яйце,	Та тільки гості
ковбаски смажене	ще не йдуть.
кільце,	Насипав трохи
солоні карасі, часник	я борщу:
і сало, до якого звик,	себе смачненьким
капуста, морква	пригощу.
і квасоля,	Коли ж нарешті всі
червоний перець ,	прийшли,
бараболя,	борщу і краплі
солодкий помідор	не знайшли.
і сіль —	

Запиши звукові схеми до слів із буквою **щ**.

Запиши виділені слова за абеткою.

Що відбувається? Розкажи історію.

- Що скаже тато, коли скуштує доньчин борщ?
- Знайди рецепт борщу, поділися ним із друзями.

Е е

е | л é | к т р и | к а

1

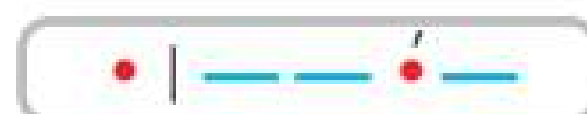
ли – ле – лев
ри – ре – рев

ми – ме – мед
ки – ке – кед

пли – пле – плед
гли – гле – глек

2

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

лев
левеня
лелека

екран
ро-зе-тка
е-ле-ктри-ка

Е-мма
Е-рі-ка
Олена

3

Знайди малюнки до слів. Що описують слова?

сві-же
зе-ле-не
ме-ле-не
ва-ре-не

пе-че-не
сма-же-не
ки-п'я-че-не

4

На тарілках варене яйце і смажене яйце. У чайнику кип'ячена вода. У блен-де-рі мелене зерно. У холо-диль-ни-ку сві-же зелене ли-стя салату.

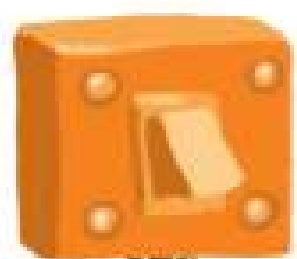

5

Текст. Тема тексту. Головна думка

■ Прочитай текст. Чому світить лампа? Знайди вимикач на малюнку. Для чого він потрібний?

Увечері ти заходиш до кімнати й натискаєш на вимикач. Світло! Від електричної лампи. Вона схожа на скляну грушу. Усередині — нитка з металу. Коли ниткою проходить електричний струм, вона нагрівається й світить.

■ Чому важливо вимикати електричну лампу, коли нею не користуєшся?

6

Коли так говорять?

У-вімк-ну-ти сві-тло. Вимк-ну-ти сві-тло.

7

Установи відповідність між малюнками й назвами джерел світла. Якими з них користувалися в давнину? Розкажи другові / подрузі, якими користуєшся ти.

ВОСКОВА
СВІЧКА

багаття

га́сова
лампа

електрична
лампа

8

е-ле-ктри-чний струм
е-ле-ктри-чна лам-па

е-ле-ктри-чне сві-тло
е-ле-ктри-чні при-ла-ди

9

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. У ро-зе-тці е-ле-ктри-чний струм.
2. У кім-на-ті е-ле-ктри-чна лам-па.
3. У домі е-ле-ктри-чне сві-тло.
4. На ку-хні е-ле-ктри-чні при-ла-ди.

10

Казка. Головні герої. Передбачення. Театралізуємо

Петрик та Еріка гралися в кімнаті.

«Е-е-е», — почулося з розетки. Діти повернули голови й побачили маленького гнома.

— Я живу в розетці , — сказав гном. —

Я не-зви-чай-ний гном. Е-ле-ктри-чний.

— А що вміє е-ле-ктри-чний гном? — запитала Еріка.

— Рятувати дітей, — відповів гном.

— Від чого? — здивувався Петрик.

— Від удару е-ле-ктри-чним струмом, — одказав гном.

— А це дуже небезпечно? — налякано спитала дівчинка.

— Дуже! Можна загинути!

Гном підійшов до дітей і прошепотів: ...

■ Як ти гадаєш, що гном сказав дітям?

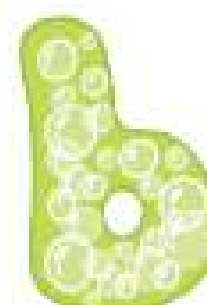
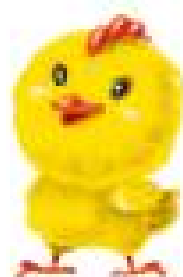
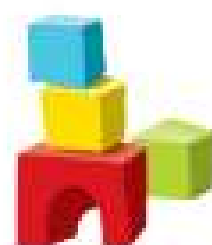
Ь

м'який знак

1

Які іграшки називають м'якими? Чому? Для чого вживається м'який знак?

2

д — дь

т — ть

ан — ань

з — зь

с — сь

ос — ось

л — ль

н — нь

ел — ель

ц — ць

р — рь

ун — унь

3

Спиши. Запиши схеми до слів.

вчи|тель|ка

крапелька

лялька

лялькар

4

У вчи-тель-ки па-ра-соль-ка. На парасольці крапель-ки дощу. У ляль-ка-ря лялька. Лялькар працює у ляль-ко-во-му театрі.

5

Порівняй вимову і запис слів.

лан — лань

рис — рись

син — синь

6

Прочитай. Куди поділася «чарівна пташка»? Чому не варто вихвалитися?

МИЛЬНА БУЛЬБАШКА

Хлопчик сидів біля вікна й пускав мильні бульбашки. Вітерець підхоплював їх. Вони летіли над квітником і хотіли піднятися вище за дерева.

А одна велика Мильна Бульбашка полетіла в синє небо.

Побачила Мильну Бульбашку Ластівка, полинула до неї. Летить поруч і дивується:

— Яка Ви гарна! Ви чарівна пташка!

— Так, я чарівна пташка, — відповіла Бульбашка. — Одежа на мені веселкою виграє.

Доторкнулася Ластівка до одержі — Мильна Бульбашка лопнула.

— Де ж поділася чарівна пташка? — здивувалася Ластівка.

За В. Сухомлинським

Визнач тему тексту.

Пташка

Веселка

Бульбашка

7

Лічилка

Раз — кухонний стілець,

Два — зелений олівець,

Три — веселий горобець,

А чотири — морозець,

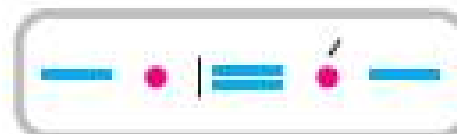
П'ять — лічилочці кінець.

■ Створи малюнок до лічилки.

ЬО

Л Ь О Н
= • —

1

Добери слово до схеми.

сом
сьомий
сьогодні

ранок
пеньок
опеньок

мальований
розмальований
розмальовка

2

Прочитай слова. Чим вони схожі? Чим відрізняються?

поле — польовий
колір — кольори
політ — у польоті

сліз — сльози
синій — синього
давній — давнього

3

Текст-опис. Тема тексту

Льон — трав'яниста рослина. Стебло льону зелене. Листя тонке. Квітка синього, рідше білого кольору.

Льон росте в польових умовах. З його стебла роблять волокно, з волокна прядуть нитки, а з ниток — тканину. З лляної тканини шують сорочки, рушники, носові хустки.

Розкажи, як виготовляють лляну сорочку. Установи послідовність малюнків відповідно до тексту.

Г Г

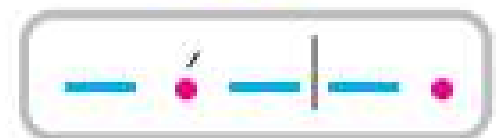
го | ло | ва́

1

Знайди слова до малюнка і слово до схеми.

нога	глина	голова́
гараж	гноми	головний
гусак	груша	голівонька
гумка	грибі	гратися

2

Текст. Головна думка. Заголовок. «Протилежні» слова

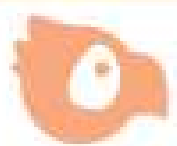
ОДНА ГОЛОВА ДОБРЕ, А ДВІ — КРАЩЕ

Жив собі Дракон. І було в Дракона дві голови. Одна голова була серйозною, а інша — веселою. Одна любила книжки читати, а інша — у комп'ютерні ігри грати. Одна спала вдень, а інша — уночі. Одна пила теплий чай, інша — холодний. Одна їла чорний шоколад, а інша — білий. Такі різні голови в одного Дракона. І такі дружні.

■ Спиши друге речення.

3

Прочитай. Попрацюй у парі. Привітайся, представся та запропонуй пограти в гру. Розкажи правила гри.

Привіт! Я Денис.
Нумо гратися разом.

Привіт! Я Дарина.
Пограймо в доміно!

4

У які ігри грають діти? З'єднай назву гри та зображення. У яку гру ви любите грати разом?

Гуси, гуси, додому!

Піжмурки

Подольночка

5

Прочитай правила гри. Пограй у неї з друзями.

ХВІСТ — ГОЛОВА

Станьте з друзями в колону одне за одним, покладіть руки дитині попереду. Дитина, яка стоїть першою, — «голова». Остання — «хвіст». Голова має зловити хвіст. Усі мають захищати «хвіст» і дбати, щоб колона не розірвалася. Гра завершується, коли «голова» впіймає «хвіст».

6

Знайди слово — підпис до малюнка.

гал-ка гли-на газета
гу-ска гле-чик газетка
го-луб-ка гні-здо газетний

7

Газета — це кіль-ка ар-ку-шів па-пе-ру. Щодня чи щотижня ти можеш читати новини в газеті. У газеті є різні ру-бри-ки: «Новини», «Ре-кла-ма», «Дитяча сто-рін-ка». Є газети для дітей.

8

Розглянь першу сторінку дитячої газети. Знайди інформацію про газету.

Назва

Для кого?

Коли видана?

Як часто виходить?

Рубрики

Дитяча газета
для дітей та їхніх
дбайливих батьків

Виходить щотижня

П п

пé | сик

1

ба – па	бе – пе	па-вук	поле
бо – по	би – пи	па-ву-ти-на	по-льо-вий
бу – пу	бі – пі	па-пір	пі-сок
па-на-ма	пі-жа-ма	па-пе-ро-вий	пі-соч-ний

2

Прочитай. Знайди слова з буквами **П** і **п**. Чому деякі слова пишуться з великої букви?

Пляж. Припікає сонце. Поліна й Петрик будують палац із піску. У палаці п'ять веж. П'ята — найвища. На неї Петрик повісив паперову панаму. А павук на панамі плете павутину. Пес Пірат о-хо-ро-ня-є пісковий палац.

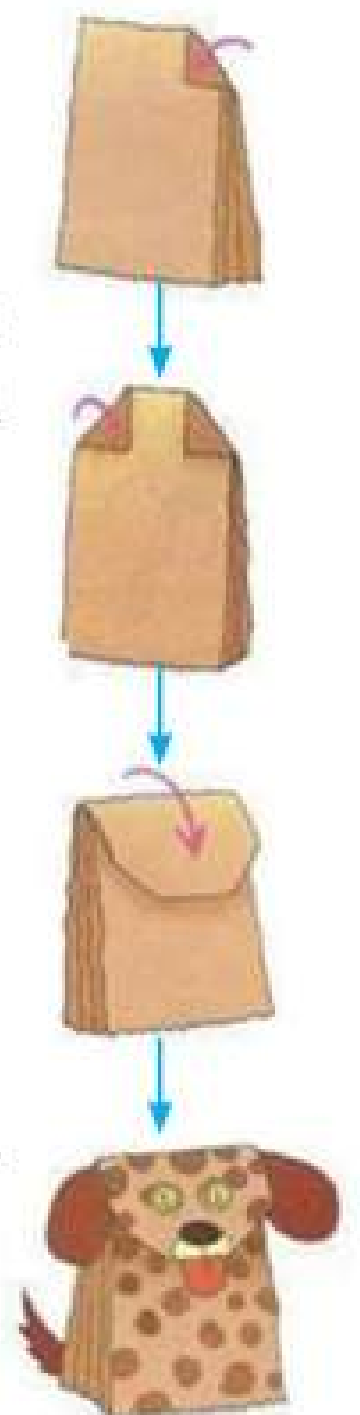
3

Текст. Тема тексту. Послідовність подій
ЯК ЗРОБИТИ ПЕСИКА З ПАКЕТА?

Що тобі потрібно? Паперовий пакет, кольоровий папір, ножиці, фломастери чи олівці, клей, серветка.

1. Загни верхню частину пакета справа.
2. Загни верхню частину пакета зліва.
3. Загни пакет майже навпіл.
4. Намалюй очі, носик.
5. Виріж вушка, хвостик і язичок. Приклей.

Що буде, якщо поміняти місцями кроки виготовлення песика?

4

пла – пло
плу – пле
пли – плі

пла-ва-ти
пла-ва-ння
пла-вець

плащ
плющ
плюс

пля-ма
пли-та
пле-че

5

Що відбувається? Розкажи історію.

Ми вирішили зробити виставку портретів.

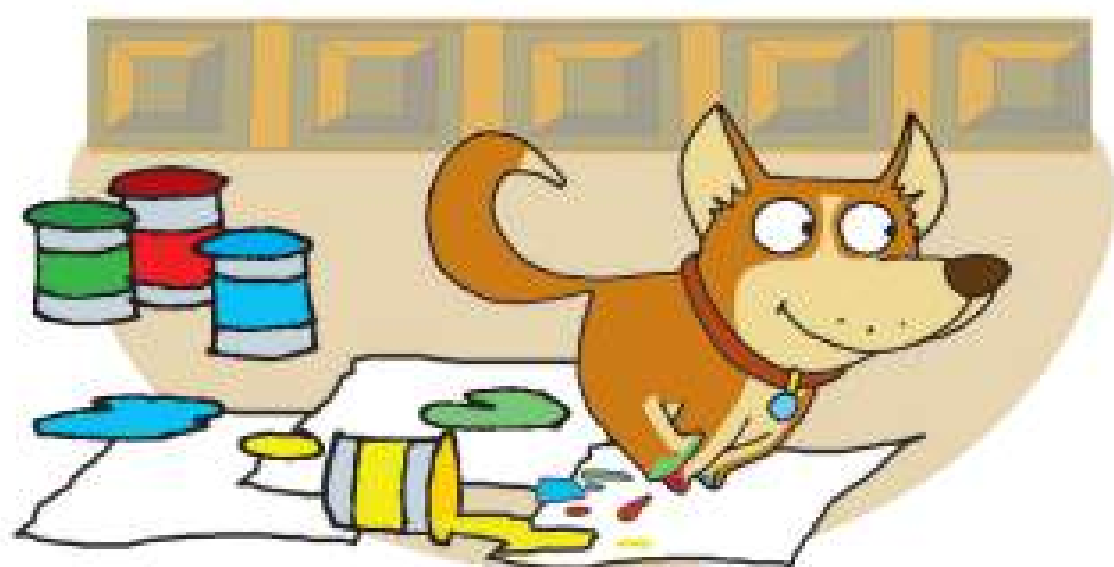
Поліна намалювала портрет Петрика.

Артем намалював портрет подруги.

Петрик намалював портрет мами.

А Флаффі? А Флаффі розлив фарбу й прогулявся папером.

«Гарний малюнок, Флаффі», — сказали всі.

6

пра-ви-ло
пра-виль-ний
прав-да
прав-ди-вий

при-віт
при-віт-ний
пру-жи-на
пруж-ний

пра-пор
пра-по-ри
пра-по-рець
пра-пор-ці

7

Прочитай. Розташуй речення в правильному порядку.

- Дівчинка повісила прапор на дошку.
- Оленка взяла папір і фарби.
- Вона малювала Прапор України.

8

Текст. Тема тексту

Я ЧИТАЮ ПЕСИКУ

Пе-трик Пилипчук нав-ча-єть-ся в першому кла-сі. Він лю-бить читати. Щодня Петрик читає книж-ку своєму песику Пірату. Пірат ле-жить на подушці й уважно слухає.

У Поліни є кіт Патрик. Поліна читає котику книжку. Патрик не спить. Він уважно слухає.

У Ру-сла-на є хо-м'я-чок Хомка. Ру-слан читає книжку хом'ячку. Хом'ячок гризе яблуко і слухає.

А в Сте-па-на немає до-маш-ньо-го у-лю-блен-ця. Є пухнастий вед-ме-дик. Степан читає книжку ведмедику. Ведмедик сидить на пі-дло-зі й уваж-но слухає.

А кому ти можеш почитати книжку?

Правда чи неправда ?

1. Петрик навчається в першому класі.
2. Поліна читає книжку Пірату.
3. Хом'ячок гризе моркву.
4. Степан не вміє читати.

Текст. Головні герої

ЯК ЗВАТИ ПЕСИКА?

Олеся винесла на дитячий майданчик книжку. Про котика й песика. З великими малюнками. Олеся ще не вміє читати. Вона піде до школи наступного року. Але книжки любить. Розглядає дівчинка історію в малюнках. Ось котик і песик знайшли величезну коробку та хочуть її відкрити. І лапками дряпають. І зубами гризуть. І гарчать, і нявчать на неї. Нічого не допомагає. А потім прийшов хлопчик і відкрив коробку. А там новий блискучий іграшковий потяг. Підбіг до Олеси її менший брат Дмитрик. Олеся йому історію розповідає, малюнки показує.

— А як звати песика? — запитує Дмитрик.

А Олеся не знає. Кличка песика не намальована. Джек? Рудик? Вінні? А може, Хвостик?

— Що робити? — бідкається дівчинка.

— Я прочитаю, — кричить Сергійко. Він у першому класі навчається. — Ми вже всі букви вивчили, тож я можу будь-яку книжку прочитати.

Сергійко почав читати. Діти слухали історію.

Філя

— І з малюнками гарно, а зі словами ще краще, — прошепотіла Олеся. — І кличка в песика гарна — Тоффі. Як карамелька.

— А котика звать Філя, — сказав Дмитрик.

■ Чому Олеся не знала клички песика?

Р р

річка

1

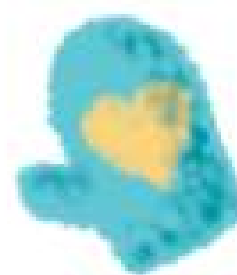
ра – ра – рак
ру – ру – рука

ро – ро – ро
ре – ре – рев

ри – ри – рив
рі – рі – рік

2

Знайди слово до малюнка.

рі-ка	ру-ка	ру-кав	ру-шник
рі-чка	ру-чка	ру-ка-ви-ця	ру-шни-ки
рі-чко-вий	ру-чний	ру-ка-ви-ці	ру-шни-ко-вий

3

Прочитай текст. Про що ти дізнався / дізналася з тексту? з малюнка? з тексту і малюнка?

Наша річка Рось неширока, але глибока. У річці ростуть ро-сли-ни. Квітне ла-та-ття біле. На річці хатка бобра. Бобер спляє дерево і пливе на ньому до хатки. А ось рибка винирнула. Комаху на воді побачила. Жабка теж комарів і мух язиком ловить. Ми пустили човник річкою. Гой-да-є-ть-ся па-пе-ро-вий човник на хвилях. Пливе. У море.

4

ПРО РІКУ

По-ку-па-лись у ріці
 Сірі-сірі го-роб-ці —
 Стала сірою ріка,
Плине — сіра і **рідка**.
 Мили лапки у воді
 Дві лисиці геть руді —
 То і річка вже руда,
 Плине мокра, як вода.
 Потім дощ у річку впав
 З **оберемком** синіх трав —
 Річка синя, як трава...
 Синя річка не бува!

Олеся Мамчич

тече

як рідина

кількість
 чогось, що
 можна взяти

Якого кольору вода в річці? Чи може вода в річці змінювати колір? Чому?

5

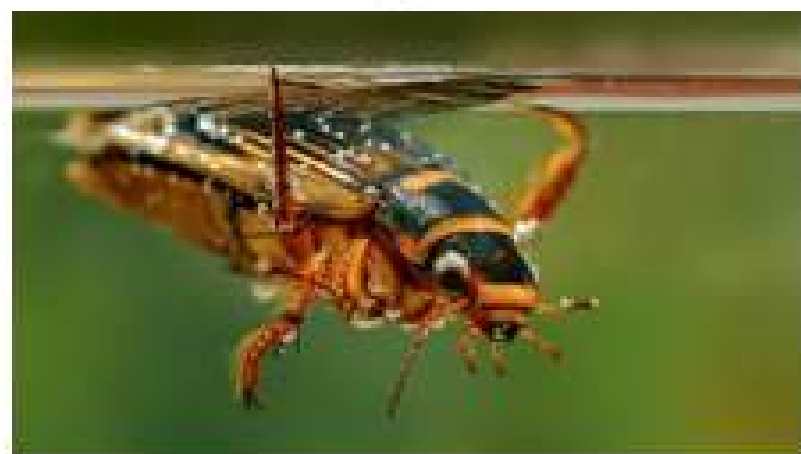
Назви тварин, які живуть у річці.

щука

бобер

жук-плавунець

качка

бабка

заєць

6

Знайди слово — підпис до малюнка.

ріка	риба	риба	Роман
річка	рибка	риболов	Ростислав
річенька	рибина	рибалка	Руслана

!

Дніпро — найбільша річка України.
Пиши Дніпро з ВЕЛИКОЇ букви.

7

Текст. Тема тексту

КІТ-ЧУДИЛО

До нас прибулилося кошеня, і ми взяли його вчити по-собачому. Зробили йому нашійничок зі старого ремінця, і став він зватись Чудило.

Так і бігав за нами кіт Чудило, немов собачка. Тільки не скрізь. У річку не ходив. Ми купаємося, а він сидить на березі, чекає. Ми — до човна, а він не хоче, нявчить, бігає берегом, а до нас не пливе. Не люблять коти мокрого!

Одного разу поїхали ми човном вудити рибу. Дійшов із нами до берега кіт Чудило, а в човен не поліз, не схотів.

Наловили ми багато верховодок. Був у нас здоровенний синій глек. Зачерпнули ми тим глеком води й напустили туди верховодок.

Прокинувся кіт Чудило, протер лапками очі й дивиться, чи не привезли ми йому чогось смаченького. Полазив у нас по плечах, по кишенях — немає нічого. Тоді як глянув у наш глек, так і закам'янів: рибок у глеку так рясно, що води між

ними не видно. Плавають, плавають — аж чорно в глекові. Ми поставили глек на землю. Кіт вибрався на верхній край глека, умоствився й сидить. Сидить, дивиться вниз на рибку. Дивиться, уже й передні лапки в глекові, тоді — шубовсть! — і вскочив у воду. Заметушився, заборсався, забився у воді — аж глек ходором ходить. І не ви-стрибує.

Ну, думаємо, пропав кіт Чудило — утопився, упавши догори ногами в глек. Уже хотіли його рятувати, коли вилазить! Мокрий, але рибка в зубах.

Виліз, рибку поклав долі, обтерся, облизався й почав їсти. Рибку з'їв — і знову поліз на глек.

Сидів, дивився, коли знову — шубовсть! — і ви-стрибнув із рибкою в зубах. І цю з'їв.

Отак і привчився кіт Чудило до мокрого. Ми вудимо рибу, а він на глекові сидить, чекає. Як накидаємо у глек верховодок, тоді й він починає ловити рибу. Отакий у нас був кіт — кіт Чудило.

Майк Йогансен

Визнач тему тексту

Смачна рибка

Як кіт до мокрого звик

Риболовля

8

Правда ✓ чи неправда ⊖?

1. Кота звали Чудило.
2. Кіт любив плавати й пірнати.
3. Кіт ловив верховодок у глеку.
4. Кіт плавав з рибалками в човні.

T t

те|áтр

1

та – тра – стра
то – тро – стро

ту – тру – стру
те – тре – стре

ти – три – стри
ті – трі – стрі

2

Знайди імена дівчаток.

та-нок
та-нець
тан-цю-ва-ти

те-атр
те-а-траль-ний
те-а-траль-на

Тарас
Тетяна
Таміла

3

У ляль-ко-во-му театрі вис-та-ва. Ролі грають ляльки. Ними керують актори. На сцені Зайчик і Лисичка. Актори три-ма-ють ляльок як ру-ка-вич-ку. Зайчик із сірої тканини. Лисичка з по-ма-ран-чо-во-ї тканини. Актори го-во-рять голосами **пер-со-на-жів** вистави. Лисичка і Зайчик співають веселу пісню.

У залі **о-плес-ки**. Тарас і Тетянка також **а-пло-ду-ють** акторам.

4

тра – тру
тро – тре
три – трі

труба
трава
тризуб

ста – сто
сту – сте
сти – сті

стіл
стілець
сто-ло-вий

5

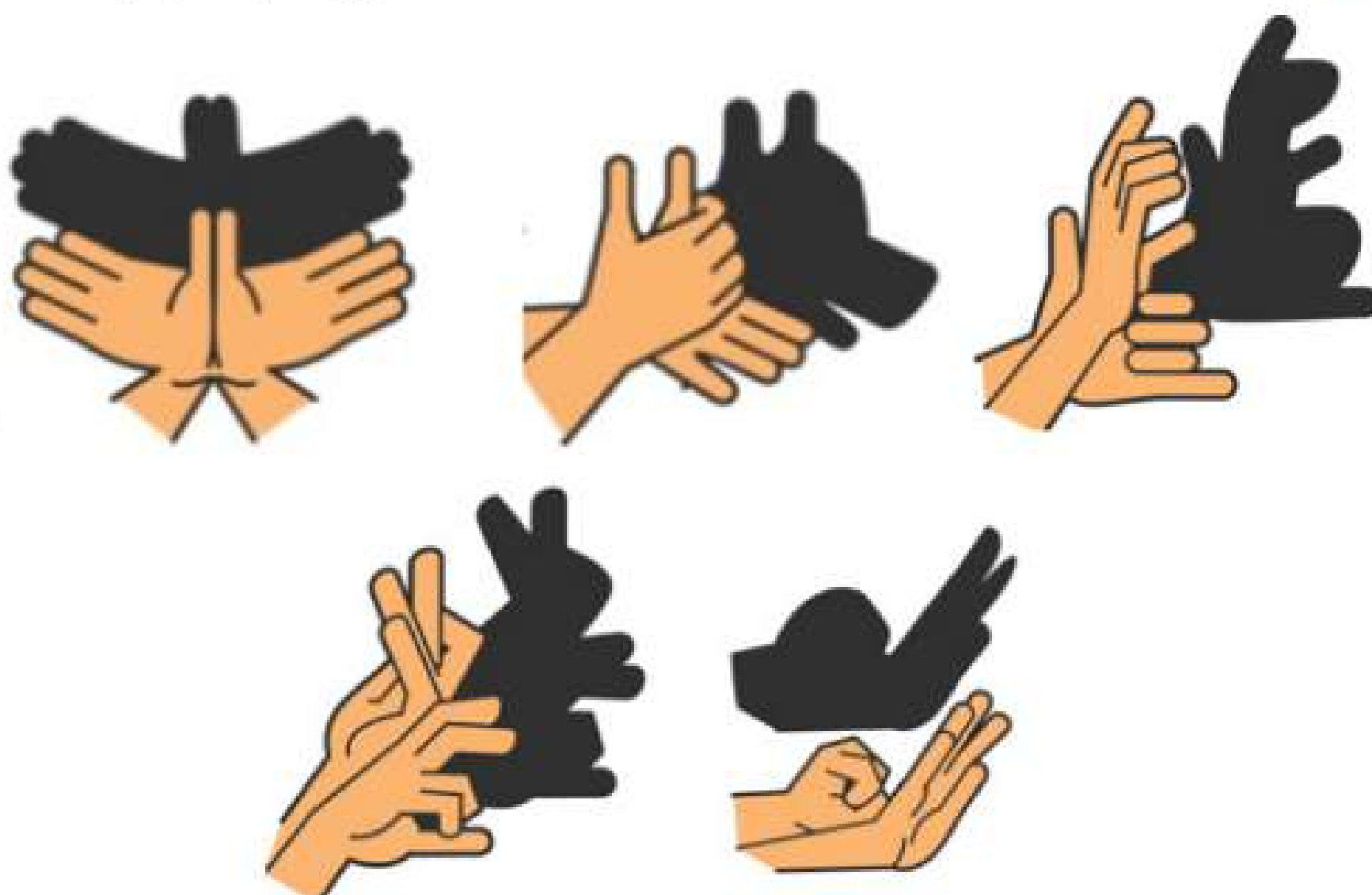

Текст. Заголовок. Особливості тексту.

ЯК ЗРОБИТИ ТЕАТР ТІНЕЙ

Що потрібно? Кришка від коробки, аркуш паперу, олівець, пензлик, ножиці, клей, ліхтар.

1. Накресли прямокутник на кришці.
2. Виріж прямокутник ножицями.
3. Приклей прозорий аркуш.
4. Увімкни ліхтар позаду кришки коробки.
5. Рухай руками чи зробленими з паперу фігурками.

6

стра – стру

страус

струж-ка

стро – стре

стро-ка-тий

за-го-стре-ний

стри – стрі

стріл-ка

стри-ба-ти

7

Тема тексту. Заголовок. Оповідач

ДРАКОН

Я — дракон. Ні, не справжній. Я граю роль дракона у виставі шкільного театру.

Я ховаю принцесу, а потім змагаюсь із лицарем. Він перемагає. Далі я повинен був йти в ліс, але ми подумали й придумали нову кінцівку.

Я стаю добрим й усім допомагаю. Можу розпалити вогнище чи злітати за морозивом. Можу читати книжку вголос чи малювати з малечею.

Усім глядачам сподобалася нова кінцівка вистави. Усі довго аплодували.

- Хто є автором тексту?
- Про що розповідає автор тексту?

В В

ва|лі|за

1

Знайди слово — підпис до малюнка і слово до схеми.

ваза	вулик	варити	Василь
вазон	вудка	возити	Василина
валіза	верба	водити	Вероніка

— • | — • | — •

2

Текст і малюнок

Розглянь малюнок. З'єднай опис речей, які склали у валізу, і їхні зображення. Визнач предмет, який краще не перевозити у валізі. Чому?

Великий, вишитий, ворсистий. Ним я витираю обличчя після вмивання.

Волошка, в'юнок, барвінок. На свята дівчата прикрашають ним голову.

Вона рожева і зручна. Її надягають улітку.

3

сва – сво	впа – впо	впра – впро	вкла – вкло
сву – све	впу – впе	впру – впре	вклу – вкле
сви – сві	впи – впі	впри – впрі	вкли – вклі

4

У кожному стовпчику обведи слова — назви зображених предметів.

верба
вербичка
вербовий
верблюд

слива
злива
кропива
грива

вечір
вечеря
вежа
ведмежа

весна
веснянка
веселка
вечеря

5

Текст-розповідь. Заголовок. Театралізуємо
ЯК МИ ВАЛІЗУ ЗБИРАЛИ

Ми з мамою їдемо до бабусі. Вітя і Віка складають свій одяг у валізу. Заліз кіт Вусик у валізу. Вилазити не хоче. Згорнувся клубком і муркотить, наче говорить:

— Візьміть мене із собою.

— Валіза для речей, а не для котів, — сказала Віка.

— Вилась із валізи! — наказав Вітя.

Довелося Вусику вилізти з валізи. Собака Гвинтик зрадів: тепер вони з Вусиком удвох удома залишаться.

6

всма – всмо
всму – всме
всми – всмі

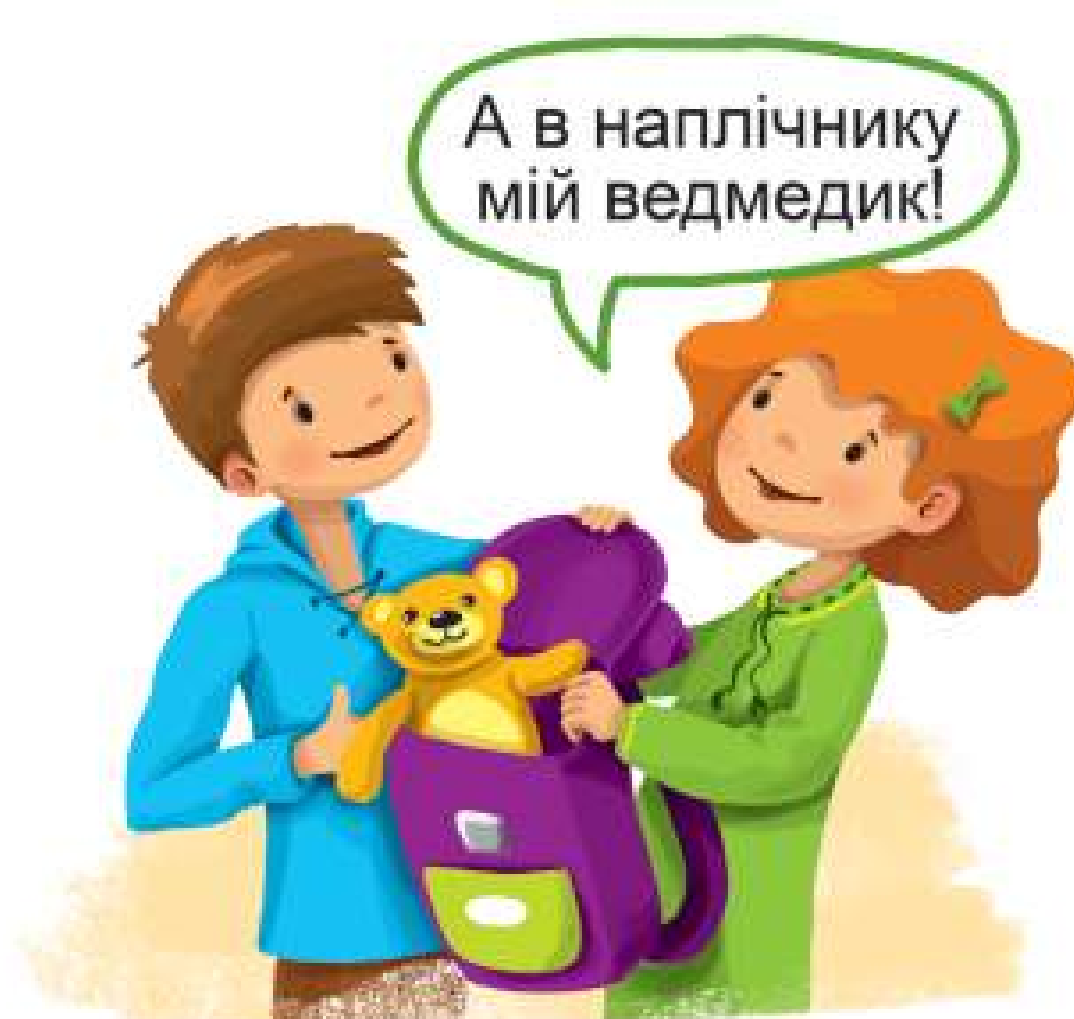
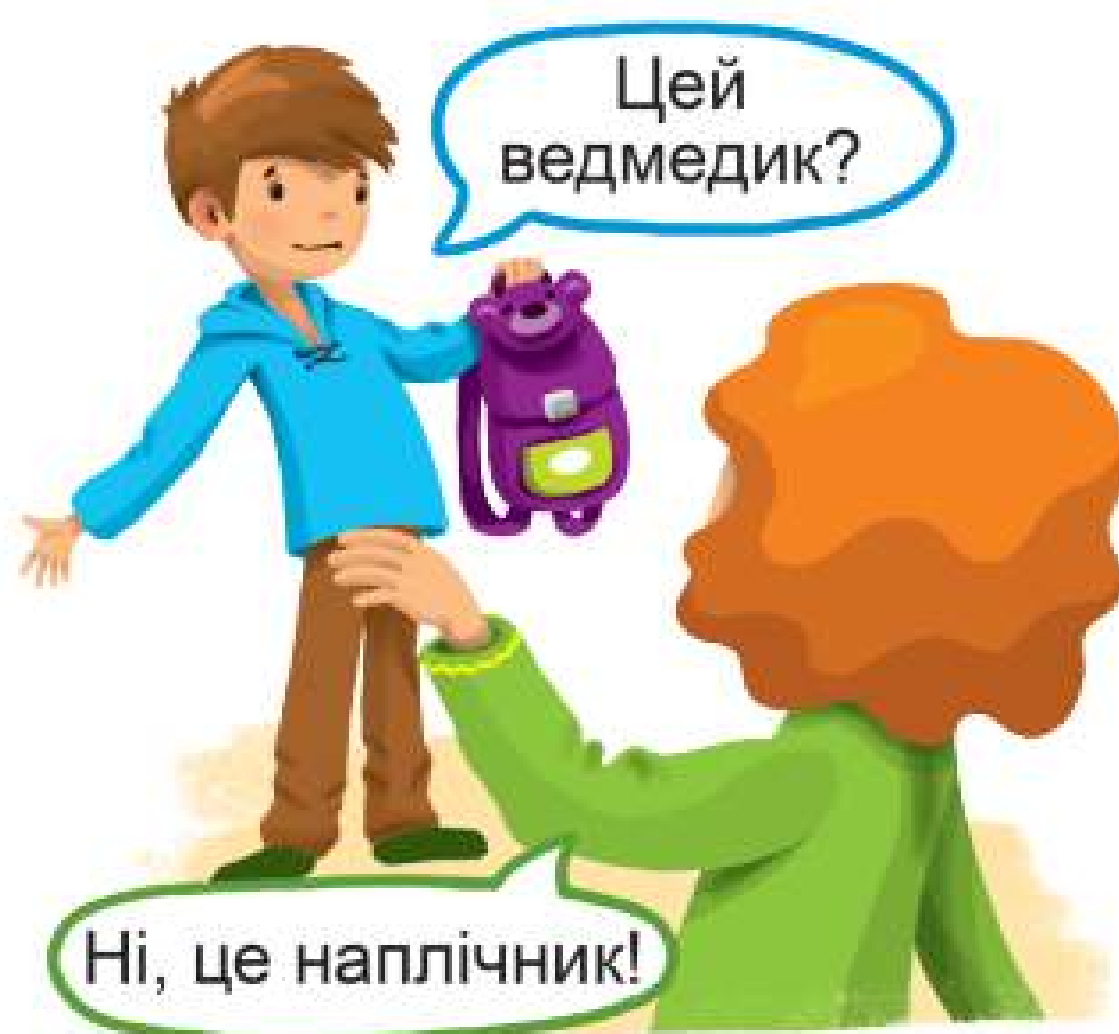
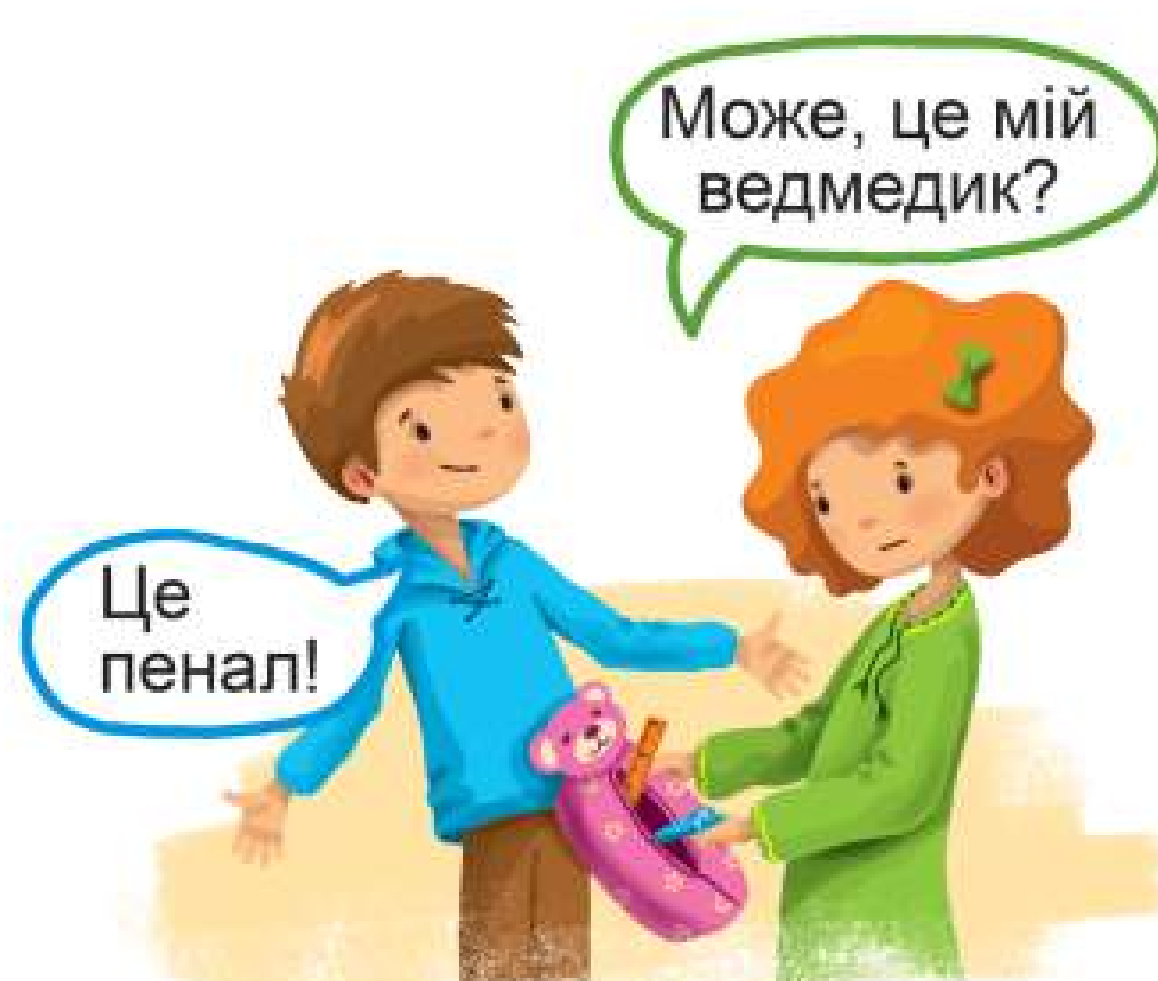
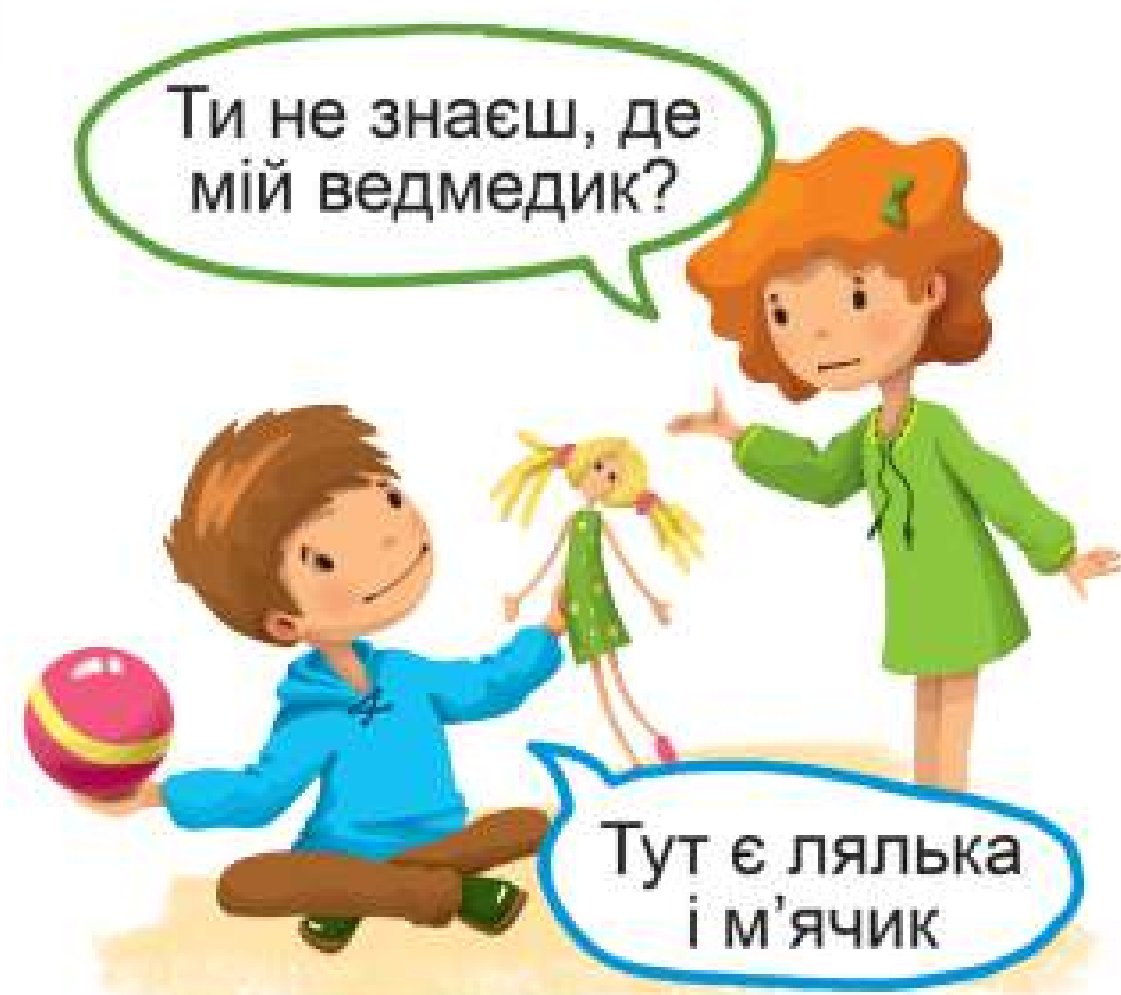
вста – всто
всту – всте
всти – всті

втра – втро
втру – втре
втри – втрі

7

Що відбувається? Розкажи історію.

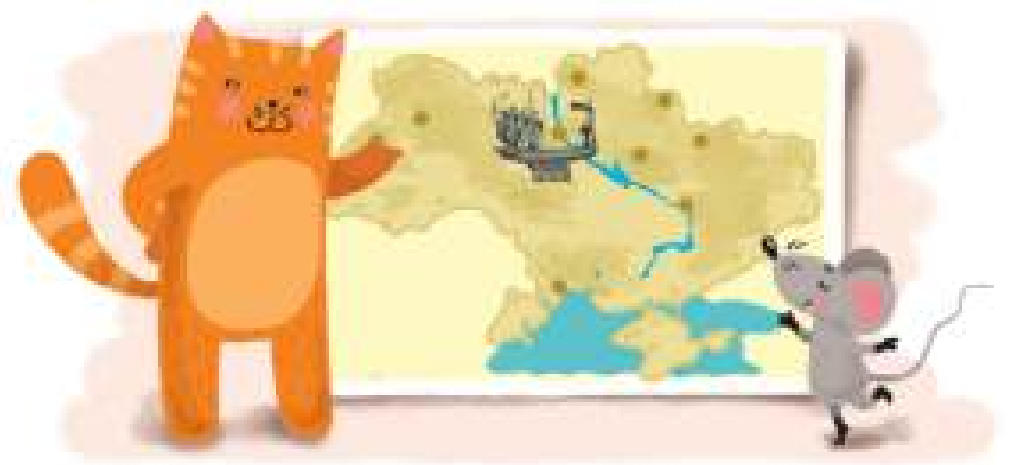

- Які бувають ведмедики? Поділи слова **ведмедик** і **ведмідь** на склади.

У у

у | рó | ки

1 Прочитай слова. Склади речення з одним зі слів.

Україна	українець	у-кра-їн-ський
в Україні	українка	у-кра-їн-ська
до України	українці	у-кра-їн-ське

2 Вірш і малюнок

УРОК ПРО ТВАРИН

У Тараса живе удав,
Він у кошик його ховав.
А в Устима вуж —
 не змія.
На мишей вуж полює
 щодня.
У Софійки курча
 і папуга.
У Олега мешкає муха.

Мурашина ферма
 в Івана,
А в Уляни медуза
 Жанна.
От акули ні в кого
 немає,
Мабуть, тісно їй в нашій
 ванні.

■ Про що дізналися діти на уроці про домашніх улюбленців?

3

Прочитай, які уроки є у школі. Розглянь свій розклад. Які уроки є в тебе?

Українська мова
та читання
«Я досліджую світ»

Математика
Мистецтво
Фізкультура

4

Текст. Головна думка. Послідовність подій
НА ПЕРЕРВІ

У нашому класі веселі перерви. А сьогодні вранці Петрик сказав: «Треба гарно вчитися. Будемо повторювати правила на всіх перервах». Усі погодилися. Ми ж справжні школярі.

Після першого уроку всі залишилися за партами. Сидять, урок учать. Учителька здивувалася: «Які діти працьовиті!»

Після другого уроку теж повторення, і після третього. Уже всі втомилися. Полягали на парти. І тут Оленка говорить: «Досить уроків. Перерви потрібні, щоб гратися та відпочивати». Усі закричали: «Так! Ми хочемо справжню перерву!» І всі побігли на перерву, як завжди.

■ Що робили діти на перерві? Чому?

■ Чим ти займаєшся на перерві? Склади список із 3 справ.

Вірш. Головний герой. Головна думка

Сіла Маня за уроки —
Роздивлялась на всі боки,
Прикладала до лиця
Руку, ручку, олівця,
М'ятну жуйку пожувала,
Потихеньку заспівала,
Малюкові з дитсадка
Показала язика,
З'їла печиво —

три штуки,
Відпочила, мила руки —
Дуже довго руки мила,
Бо таке пахуче мило,
Потім знову до лиця
Прикладала олівця...
Що ж вона

учила знову —
Математику чи мову?

Григорій Фалькович

■ Яких уроків
не буває?

Розклад уроків
на середу

1. Українська мова
2. Математика
3. Мистецтво
4. Мої роздуми

Д д

ди|но|з авр

1

два – дво
дву – две
дві – дві

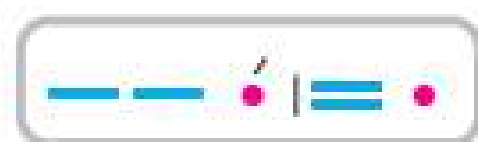
дна – дно
дну – дне
дни – дні

двір
у дво-рі
надворі

две-рі
двер-ця-та
двер-ний

2

Знайди слово до схеми.

димок
дубок
дерево

двір
двері
дрóва

ди-но-завр
ди-но-зав-ри
ди-но-зав-рик

3

Знайди на малюнку тварин, про яких йдеться у вірші.

У дерев'яному дивному домі
Жили дикі тварини:

Дракон, динозаври, панди,
Дятли, дрозди і пінгвіни,
Лебідь, ведмідь, дельфіни.
І крокодил, і динобраз,
Мавпи, собаки, слон

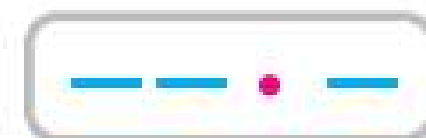
і кіт Джаз.

Придумай кожній тварині кличку на букву **Д**. Запиши клички з великої букви.

4

Знайди слово до схеми.

погода
природа
правда

да-ру-ва-ти
по-да-ру-нок
до-брий

друг
дружба
друзі

Данило
Діана
Дми-тро

5

Текст. Заголовок

ЯКОГО КОЛЬОРУ БУЛИ ДИНОЗАВРИ?

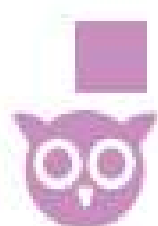
У книжках, фільмах та комп'ютерних іграх динозаври можуть бути всіх кольорів.

А якого кольору вони були насправді?

Учені не знають пра-виль-но-ї відповіді на це запитання. Вважають, що динозаври були такого кольору, якими є кольори місцевості, де вони жили.

ЯКОГО РОЗМІРУ БУЛИ ДИНОЗАВРИ?

Динозаври були різного розміру. Одні — як великий собака, інші — як будинок на дев'ять поверхів.

Правда чи неправда .

1. Динозаври були різного розміру.
2. Найбільший динозавр був розміром із тролейбус.
3. Були динозаври розміром як великий собака.

З з

з а́ | є ц ь

1

зла – зло

злу – зле

зли – злі

зва – зво

зву – зве

зви – зві

зна – зно

зну – зне

зни – зні

зра – зро

зру – зре

зри – зрі

2

Знайди слова — підписи до малюнків.

за́гадка

за́мок

золотий

заєць

за́бавка

замо́к

залі́зний

зайчик

зупі́нка

зерно

зелений

заячий

3

Прочитай загадку. Назви відгадку.

ОПИС

Я маленький і пухнастий,
Я сіренький, не смугастий.
Куций хвостик, довгі вушка,
Шерсть м'якенька, як подушка.
Усіх на світі я страшусь.
Усіх лякаюсь і боюсь.

Відгадка

1. Мишка
2. Зайчик
3. Зебра
4. Песик
5. Котик

4

Склади історію «Як зайченя татові допомогло».

5

зда – здо

зда-ва-ти

здо-ро-в'я

зді-бний

зду – zde

зду-ва-ти

здо-ро-вий

зді-бна

зди – зді

здо-бу-ва-ти

здо-ро-ва

зді-бні

6

Лічилка

Я малюю зайчика для вас. Раз.

Це у нього, бачте, голова. Два.

Це у нього вуха догори. Три.

Це стирчить у нього хвостик сірий.
Чотири.

Це очиці весело горять. П'ять.

Ротик, зубки — хай морквину їсть.
Шість.

Шубка тепла, хутряна на нім. Сім.

Ніжки довгі, щоб гасав він лісом.
Вісім.

Ще навколо насаджу дерева.

Дев'ять.

І хай сонце сяє з пі-дне-бес-ся.

Десять.

Петро Ребро

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

7

Інтерв'ю в парах

1 учень / учениця
Про кого лічилка?2 учень / учениця
Про що йдеться в лічилці?

Текст. Тема і мета тексту. Характеристика персонажа

■ Чи мрієш ти про незвичайні речі?

МОРКВЯНЕ ДЕРЕВО

— Ні, усе не так, — бурмотів кролик. Він витягував п'яту морквинку з м'якого ґрунту і складав у купку біля дерев'яного паркану.

— Чому рум'яні яблучка і духмяні груші ростуть на дереві? А малина на кущиках? Не в'яне! А морква в ґрунті! Усі лапки забрудниш, поки дістанеш!

Кролик рушив до нірки з морквою. І мріяв:

— Росло б морквяне дерево. Корінь — морквинка, стебло — морквинка, листочки — морквинки, квіти — морквинки, і плоди — морквинки. Погриз стовбур і листочки — смакота! Квітів назбирав, морквяний сік вичавив і п'єш його.

Задумався кролик і не помітив гілку. Перечепився, моркву впустив. Морквини покотилися з горба і зупинилися біля нірки хом'яка. Збіг кролик із горба. Бачить — хом'як останню морквину догризає.

— І в ґрунті росте, — засміявся кролик, — і котиться швидко, і хом'як з'їв мою моркву. Усе неправильно!

Повернувся кролик на грядку моркву рвати. Неправильна вона, звісно, але смачна і поживна.

■ Чому кролик мріяв про морквяне дерево?

9

звук
зву-ча-тизва-ти
зва-лизли-ва
зли-визлий
зли-ти-ся

10

Факти і думки

Заєць — невелике звірятко. У нього довгі чутливі вуха та короткий куций хвіст. Передні лапки зайця короткі, а задні — довгі. Тому він біжить, стрибаючи.

Улітку заєць їсть траву, а взимку — кору і гілки дерев. Полюбляє соковиту моркву і капусту.

Заєць-біляк живе в лісі. Узимку він змінює забарвлення і стає білим. Заєць-русак живе в степу. На зиму він залишається сірим. Сірі зайці красивіші за білих.

11

З'єднай зображення та підпис.

Тушканчик —
земляний заєць.

Лахтак —
морський заєць.

Коли так говорять?

Бігати за двома зайцями.

[ДЗ]

дз і́ | га

дз і́ | га
[дз]

кн і́ | га
[к][н]

1

да – за – дза до – зо – дзо ди – зи – дзи
ду – зу – дзу де – зе – дзе ді – зі – дзі

2

Знайди слово — підпис до малюнка.

дзиґа дзвін дзеркало ку-ку-ру-дза
ґудзик дзвінок дзеркальце дзвін-кий

3

Текст. Заголовок. Головна думка. Передбачення
Любить дзиґа танцювати. І вдень дзиґа вер-
ти-ться. І вночі дзиґонька кру-ти-ться. Дзвінко
дзеленчить. Ґудзик ди-ву-є-ться: «Яка ти, дзиґо,
дзвінка!». А ось дзиґа впала. Лежить — не ворú-
шиться: «Нікому я не потрібна.

■ Як ти думаєш, що буде далі?

Прийшло кошеня. Побачило дзиґу. Стало коше-
ня біля дзиґи і лапкою її крутить. Дзиґа знову по-
чала швидко обертатися. І дзвінко сміятися.

Знову всі ми-лу-ю-ться дзиґою.

■ Коли так говорять?

Про рухливу, вертляву людину го-
ворять, що вона крутиться як дзиґа.

[дз']

дз ь о б

1

Знайди слово — підпис до малюнка.

дзьоб
дзьо-бик
дзьо-ба-ти
ка-чко-дзьоб

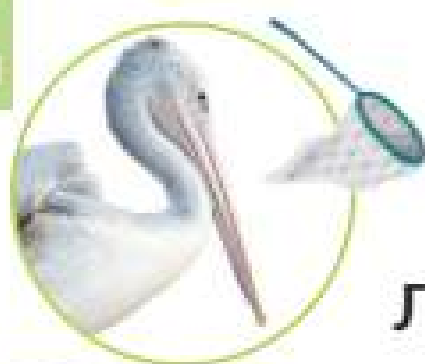
дзюр-ча-ти
дзюр-чить
дзюр-ча-ла
дзюр-ча-ли

2

Текст. Головна думка. Заголовок. Ключові слова

Які різні дзьоби в птахів!

У пе-лі-ка-на дзьоб великий, як сачок. Пе-лікан у дзьоб скла-да-є рибу.

У го-роб-ця **дзьо-бик** ма-лень-кий і міц-ний, як жор-на в млині, щоб зернятка пе-ре-ме-лю-ва-ти.

У шишкаря **дзьоб** загнутий, як об-цень-ки, щоб насіння із шишок діставати.

У лелеки дзьоб довгий, наче щипці, щоб жабок у траві ловити.

Дзьобом птахи добувають їжу. А ще дзьоб потрібен, щоб гніздо будувати, пір'я чисти-ти і...

Коли так говорять?

Дзьобати — клювати, їсти дзьобом корм.

Дзьобати — кусати, щипати дзьобом.

Порівняй дзьоби курки та качки. Що в них спільне, а що відмінне?

Xx

х о в | р а х

1

ха – хал – халва
ха – хат – хатка

хо – хов – ховрах
ху – хус – хустка

мураха
черепаха

2

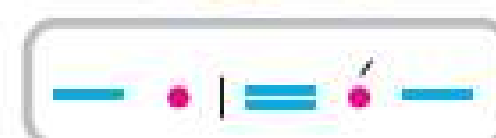
Знайди слово — підпис до малюнка.
Відшукай слово до схеми.

халат
халва
холод

ховрах
горіх
горох

хустка
хмара
хвиля

хлібець
мураха
хом'як

3

Знайди малюнки — відгадки.

1. Хатку я на спині маю,
Хочу — голову сховаю.

2. Я пухнастий, їм горох,
Хліб гризу я за сімох.

3. Я сиджу на ліхтарі,
Хоботок мій до землі.

4. Довгу шию витягну,
3 хмарки крапельку
дістану.

черепаха

хом'як

муха

жирафа

Хто плаває?
Хто риє нору?

Хто літає?
Хто бігає?

4

ха – хва
хва-ли-ти
по-хва-ли-ти
по-хва-ла

ха – хма
хмара
хмар-ки
хмар-ний

хі – хлі
хліб
хліб-чик
хліб-ний

5

Текст. Передбачення за заголовком тексту. Послідовність подій

«СМАЧНА» ДОРОГА

Зачин

Жили собі хом'як Ох-Ах і ховрах Ух-Нюх. Хом'як жив у нірці під горіхом. А ховрах — у нірці посеред поля гороху.

Головна частина

Захотів хом'як смачного гороху а пішов до ховраха в гості. Біжить хом'ячок хлібним полем. Зернятко скуштував. Біжить дорогою. Побачив шматок сухарика. Доїв. Біжить городом. Хрін росте. Погриз. Не смачно. Аж тут кукурудза трапилася. Смачні зернятка. Вже не біжить хом'як швидко, а повільно крокує. Добіг до нірки ховраха. Ховрах горошинки розклав: «Пригощайся, друже!»

Кінцівка

Як ти думаєш,
що буде далі?

Запиши, де живуть герої
казки.

6

хво	хвіст	хво-рий	хвиля
хві	хво-ста-тий	хво-ро-ба	хви-ля-стий
хлі	без-хво-стий	хво-рі-ти	хви-лю-ва-ти-ся

7

Вірш. Заголовок. Головна думка

■ Порівняй вірш і малюнок.

Сірий вовчик, лев і птах,
 Поні волохаті —
 Всі з хвостами, при хвостах,
 Всі такі хвостаті.
 І собаки, і коти,
 І слони, і миші:
 Де не глянь, хвости, хвости —
 З ними красивіше.
 Тільки в нас хвостів нема,
 Чи то літо, чи зима:
 Ні у мами, ні у тата,
 Ні у маминого брата.
 Ще й сусіди й гості —
 Геть усі безхвості.
 У такій родині
 Сумно жить дитині.

Григорій Фалькович

- Хвости яких тварин ти бачиш на малюнку?
- Про який хвіст можна сказати: хвостик? хвостище?

Ж Ж

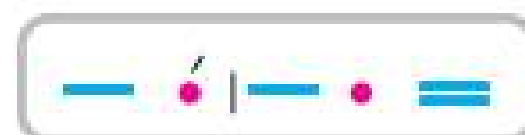
жур|на́л

1

Знайди слово до малюнка і слово до схеми.

жаба	жук	жолудь	ложка
жало	жучок	жовтий	книжка
жакет	журнал	живіт	діжка
жилет	журавель	жінка	доріжка

2

Досліджуємо медіа

Що читають діти? Порівняй книгу і газету. Склади речення з двома словами на вибір.

афіша

книга

газета

фото

мапа

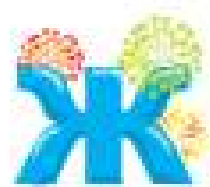
журнал

рекламна
листівка

3

Правда ✓ чи неправда ⊖?

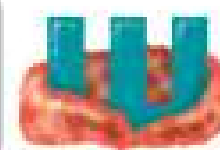
1. Женя читає дитячий журнал.
2. Жанна вибирає книгу.
3. Жора читає газету.
4. Женя розглядає рекламну листівку.
5. На стіні афіша вистави про котика.

ДРУЖОК

—

МІШОК

4

ліжко
ніжка
діжка

доріжка
сироїжка
пробижка

ніж
відріж
розріж

5

Діалог. Репліки. Читання в особах

ЖУРНАЛИ І КНИЖКИ

- Я читаю новий журнал, — сказав Женя.
- Журнал? — здивувалася Жанна.
- Журнал схожий на книжку. У моєму журналі є цікаві історії, вірші. А ще є новини. Тобто розповіді про те, що відбулося недавно.
- А ще кросворди, ігри і сторінки з поробками?
- Так. А ще комікси, ребуси і загадки.
- У журналі пишуть про різне.
- Журнал я отримую раз на місяць.

■ Порівняй журнал і книжку. Чим вони відрізняються?

6

Розглянь обкладинки журналів. Про що ти можеш дізнатися?

7

Знайди слово — підпис до малюнка.

калюжа кружок ніжний у-ва́-жний
дружба худóжник сніжний ва-жлі́-вий

8

Вірш і малюнок. Головна думка. Головний герой

ХТО ЗУСТРІВСЯ В ЖИВОТІ

Перекочується кіт
З живота та й на живіт,
А у тому животі:
Жваві рибки золоті,
Сорок грам твердого сиру,
Цілих п'ять ков-тків кефіру,
Збитий крем, м'ясні обрізки,
Дві відварені сосиски,
Дві вершкові ка-ра-мель-ки,
Півтори сирих сар-дель-ки,
Гла-зу-ро-ва-ний сирок,
Свіжий курячий пупок,
Ще й вчо-ра-шній холодець
І яєчня з двох яєць.

Ледве дише бідний кіт: заболів йому живіт,
Штри-ка-є у боці, тіпає у оці.
Їстимеш усе гуртом — станеш отаким котом.

Григорій Фалькович

■ Напиши, що любиш їсти ти.

■ Знайди все, про що йдеться у вірші на малюнку.

■ Як потрібно снідати, обідати й вечеряти, щоб бути здоровим / здоровою?

[дж]

б д ж о | л а́

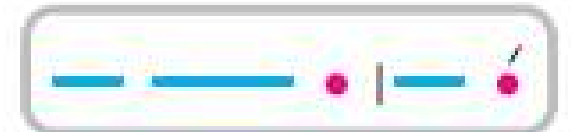
дж м і л ь

б д ж о | л а́

1

Знайди слово до схеми.

джем	джміль	бджола
джерело	джмелик	бджілка
джерельний	джмеліний	бджоліний

2

Текст. Тема тексту. Головна думка. Переказуємо

■ Прочитай. Розглянь малюнок. Що роблять бджілки, яких намалювала художниця?

У бджо-ли-но-му вулику ледарів немає. Усі бджілки працюють.

Бджілки-розвідниці шукають поля з квітами. Потім своїм танком роз-по-ві-да-ють про них усім бджолам.

Бджілки-няні годують ли-чи-нок бджіл.

Бджілки-будівельниці будують стільникі у вулику.

Бджілки-збиральниці добувають нектар.

Є бджілки, які охороняють вулик від ос, джмелів.

Бджола-королева відкладає яйця. З них виростуть нові бджілки-трудівниці.

3

Склади речення з одним зі слів.

хо-джу́	си-джу́	їж-джу	ра-джу
за-хо́-джу	по-сі́-джу	з'їж-джу	по-ра-джу
ви-хо́-джу	са-джу	во-джу	бу-джу

4

Текст. Заголовок. Головна думка. Театралізуємо

Прилетіла бджілка Жужу на галявину. Скільки квітів! Які яскраві, запашні! Підлетіла до синього дзвіночка. Аж раптом:

— Ти що, не бачиш? Я снідаю, — з квітки про-дзиж-чав джміль.

— Тоді я виберу червону, — вирішила Жужу.

— Тут я, — про-дзиж-ча-ла оса.

— Ось жовта кульбабка, — стрепенула криль-цями Жужу.

— Тут я снідаю, — одказав метелик.

— Де ж моя квітка? — засмутилася бджілка.

— Я тут, привіт! — усміхнулася ромашка. — При-го-щай-ся.

Бджілка зраділа. Тепер на галявині й у неї теж є подружка.

■ Попрацюйте в парі. Прочитайте казку. Чому бджілка подружилася із ромашкою?

Ф ф

а | ф і | ш а

1

фа – фа	фара	фе – фе	форма
фо – фо	фарба	фи – фи	ферма
фу – фу	фарбую	фі – фі	фірма

2

З'єднай слова, у яких є спільна частина. Яке слово зайве? Знайди в словнику або запитай у дорослих його значення.

ферма	фарба	форма	фотографія	футбол
фотографувати	фермер	футболіст	фарбувати	

3

футбол	фу-тбо-ліст	фу-тбо-ли-ти
фут-боль-ний	фу-тбо-лі-стка	фу-тбол-ка

4

Факти і думки

П'ЯТЬ ФАКТІВ ПРО ФУТБОЛ

1. Футбол — найпопулярніший вид спорту у світі.
2. У футбол іноді грають паперовими кульками.
3. У футбольній команді 11 гравців.
4. У футбольній команді є воротар.
5. На футбольному полі змагаються дві команди.

5

хва – фа

фон-тан

хве – фе

фея

хво – фо

фар-тух

хви – фи

фіалка

хву – фу

фу-тбол

хві – фі

афіша

6

Знайди слово — підпис до малюнка.

фіалка

фрукти

фар-ба

фіолетовий

фруктовий

фарбувати

7

Порівняй текст і малюнок. Що не так?

Селфі — це фото. Ти фотографуєш сам себе.
Діти робили селфі.

Земфіра робила селфі у рожевій кофті й шарфі.
Земфіра побачила дельфіна. Федір фотографувався
із жирафою. Софія робила селфі на фермі. Софійка
їла зефір і пила кефір.

Софія

Федір

Земфіра

- Перебудуй речення так, щоб вони відповідали малюнкам.
- Яке селфі може бути небезпечним? Чому?

Діалог. Читання в особах.

— Я малюю афішу, — сказала Фаїна.

— Афішу? — здивувалася Софія. — А що таке афіша?

— Афіша — це великий аркуш, на якому написано все про нашу виставу «Неслухняний глечик». Перевір, що потрібно знати глядачам, які прийдуть на нашу виставу.

■ Розглянь афішу. Перевір за контрольним списком, чи є на афіші вся інформація.

ЧЕК-ЛИСТ

Назва події

☐

Час

☐

Місце

☐

Для кого

☐

Ціна квитка

☐

Де купували квитки

☐

Чому подію
потрібно відвідати

☐

Малюнок

☐

■ Створи афішу для події у твоєму класі. Що ти напишеш?

АБЕТКА

В абетці букви розташовані в певному порядку.

— Що ти робиш?

— Записую букви в правильному порядку.

— А я записую букви так, як хочу.

— Звісно, ти можеш записати букви в будь-якому порядку, але це не буде абетка.

— Чому?

— В абетці всі букви мають своє місце. Як глядачі в театрі чи пасажери в потязі. Тільки глядачі й пасажери можуть помінятися місцями, а букви — ні. Знати абетку дуже корисно. Ти можеш швидко знайти потрібне слово у словнику чи довіднику.

1

Прочитай абетку, правильно вимовляючи назви букв.

Аа а	Бб бе	Вв ве	Гг ге	Ґґ ґе	Дд де	Ее е
Єє Є	Жж же	Зз зе	Ии и	Іі і	Її ї	Йй йот
Кк ка	Лл ел	Мм ем	Нн ен	Оо о	Пп пе	Рр ер
Сс ес	Тт те	Уу у	Фф еф	Хх ха	Цц це	Чч че
Шш ша	Щщ ща	Ь м'який знак	Юю ю	Яя я		

ЗАПИСУЮ СЛОВА ЗА АБЕТКОЮ

1

Ці слова розташовані не за абеткою. Підкресли першу букву в кожному слові. З'єднай першу букву слова з відповідною буквою. Яке слово потрібно записати першим?

А Б В Г Г Д Е Є Ж З И І Ї
Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х
Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я

кіт

собака

їжак

■ Запиши слова за абеткою.

2

Вірш. Рима

КОТИК І СЛОН

Котик спав і бачив сон,
Що не котик він, а слон,
І що він, із вишини,
Бачить все, немов слони:
Крокодилів, слоненят,
Левенят, буй-во-ле-нят.
А коти? Коти — дрібнота!
При-див-ля-тись неохота...

Григорій Фалькович

ПОВТОРЕННЯ. ЗВУКИ І БУКВИ. СКЛАД. НАГОЛОС

У слові стільки складів, скільки голосних звуків.

1

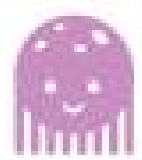

Вірш. Тема вірша. Головна думка
М'ЯКИЙ ЗНАК

Ь: дивись, це — літера. Однак,
Водночас це також і знак.
Якщо спитаєш ти: Який?
Я відповім: Це знак — м'який!
Тож інші літери йому,
Неначе друзові свому,
Дарують теплі почуття,
Бо він пом'якшує життя.

Григорій Фалькович

Цей вірш
про:

А апостроф
Б звук [й]
В м'який знак

Чому букви люблять
м'який знак?

А Він не позначає звука
Б Він стоїть у кінці абетки
В Він пом'якшує життя

2

З'єднай слова і схеми слів. До якого слова немає
схеми? Запиши.

о́лєнь

осінь

кулька

сіль

кисіль

о́ | л̣ = е̣ =

о́ | — і̣ =

= і̣ =

— і̣ | = о́ =

ПОВТОРЕННЯ. БУКВИ Я, Ю, Є, Ї. АПОСТРОФ

1

Вірш. Заголовок. Головна думка

Киця — друг,
комп'ютер — друг:
я люблю дружити.
Друзі — річка, ліс і луг,
і книжки, і квіти.
Ще я подружу з Мишком
і з веселуном Сашком,
та з Наталкою, яка
змайструвала літака.
Адже друзів, каже тато,
не буває забагато.

Наталка Поклад

Який твій друг?

- Добрий.
- Веселий.
- Розумний.

Що він робить?

- Допомагає.
- Дарує подарунки.
- Грає в ігри.

2

Випиши з тексту слова з апострофом. Запиши звукові схеми слів.

3

З'єднай слова і схеми слів. До яких слів немає схем? Запиши їх.

хом'як

черв'як

м'ята

п'ять

дев'ять

— • | — — = ' —

— = ' | — •

— ' | — = • =

ПОВТОРЕННЯ. СЛОВА — НАЗВИ ПРЕДМЕТІВ

1

Текст. Тема. Заголовок. Передбачення

ОЛІВЕЦЬ-МАЛЮВЕЦЬ

Взяла Яся олівець, олівець-малювець. Сіла Яся біля столу, розгорнула папірець.

■ Як ти думаєш, що буде далі? Чому?

Треба тут намалювати отаку здорову хату! Вікна. Дах. Димар на нім. З димаря — великий дим!

Ось травичка. Ось доріжка. Ось дитинка. Ручки. Ніжки. Ротик. Носик. Голова. І волосся — як трава.

Ось і блискавка! І грім!

■ Як ти думаєш, що буде далі? Чому?

І полився з хмари дощик на грибочки, на дубочки, на ялинку, на хатинку, на малесеньку дитинку. Дощик ллється швидко, швидко!

І нічого вже не видно!

— Що ж ти, Ясю, наробила? Зачорнила весь папір! І протерла, і продерла, і пробила аж до дір!..

Яся каже:

— Ай-ай-ай!

Яся каже:

— Це не я! Це такий вже олівець, олівець-малювець!

За Наталею Забілою

■ Постав запитання до прочитаного.

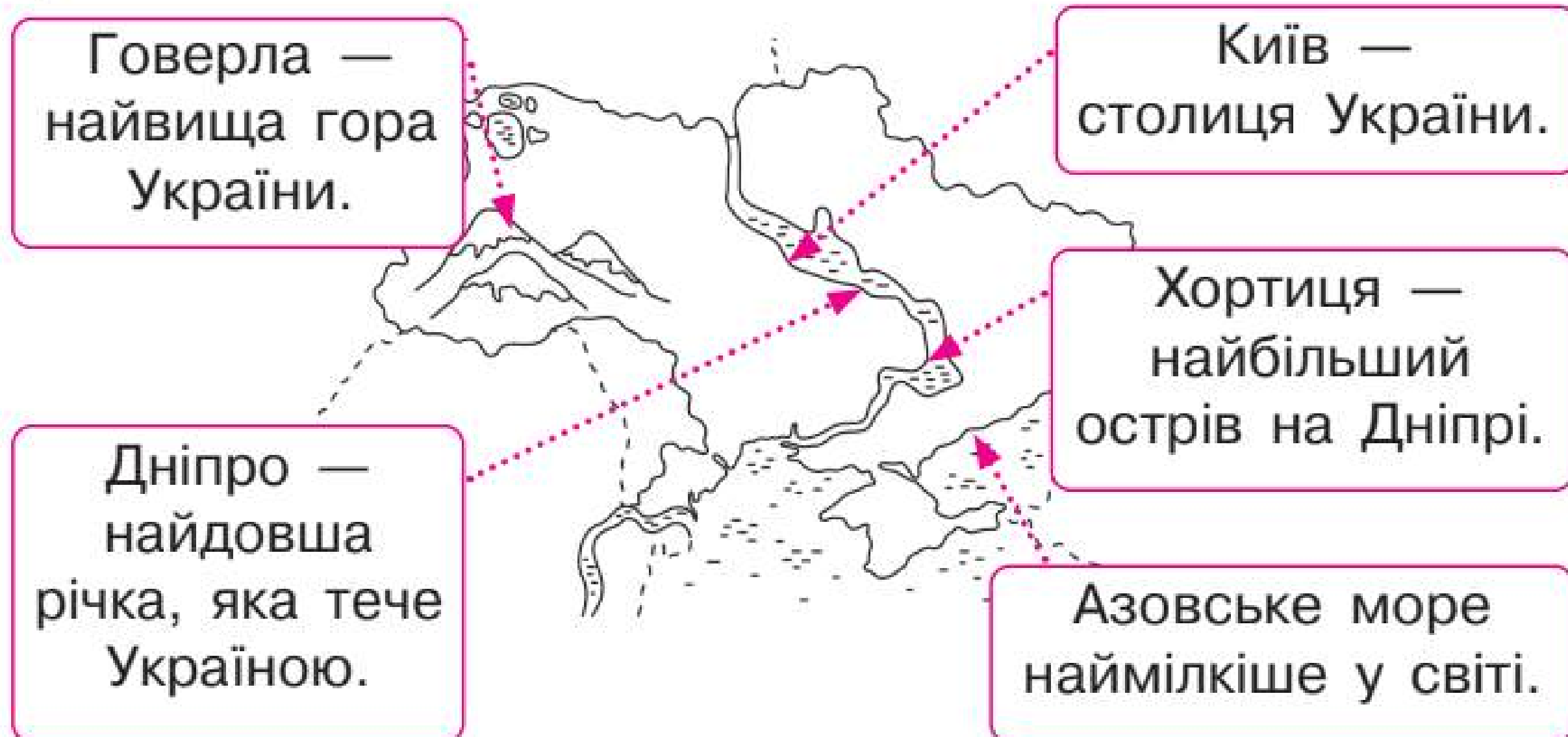

Хто?

Що?

! Я ЗАВЖДИ пишу слово **Україна** з великої букви.

2 Розкажи, що ти знаєш про Україну. Скористайся підказками. Чим славиться твій рідний край?

3 Порівняй вірш і малюнок.

ПРО УКРАЇНУ

Я тримаю у руці
Кольорові олівці.
Хочу я намалювати
Кримські гори і Карпати.
Степ і пагорби Дніпрові,
І озера, і діброви,
І веселку, і калину,
Чорне море і Дунай —
Все це наша Україна,
Наш чудовий рідний край!

Наталія Зарічна

ПОВТОРЕННЯ. СЛОВА — НАЗВИ ОЗНАК

1 Текст. Тема і мета тексту. Характеристика персонажа

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КОЛІР

Назар любить зелений колір. Йому подобається бігати по зеленій траві. Він одягає зелені шорти й футболки. А ще Назар рве яблука так, щоб не зривати симпатичні зелені листочки.

Анюта любить блакитний колір. Вона обожнює милуватися синім небом у вікні. Анюта майструє з паперу жовто-блакитний прапор України.

Тарас любить червоний колір. Тому його улюблені ягоди — суниця і полуниця. А улюблена машина — пожежна. Коли Тарас малює, то хоче фарбувати речі в червоний колір.

Софійка любить жовтий колір. Їй подобається сонечко і жовті груші, жовта сукня і обкладинка підручника.

А який колір любиш ти? Чому?

Який улюблений колір Анюти?

- А** Червоний
- Б** Блакитний
- В** Зелений

Які ягоди любить Тарас?

- А** Суниці і вишні
- Б** Полуниці і черешні
- В** Суниці і полуниці

ПОВТОРЕННЯ. СЛОВА — НАЗВИ ДІЙ

1

Текст. Тема і мета тексту. Характеристика персонажа

- Що таке помилка? Чи помиляєшся ти? Що ти робиш, коли помиляєшся?

ПОМИЛКА

Софійка ніколи не помилялася. Уранці чистила зуби. Вчасно приходила до школи. Читала без помилок. Писала правильно. Охайно креслила олівцем геометричні фігури. Рахувала приклади і розв'язувала задачі. Учила вірші напам'ять, збирала макулатуру й пам'ятала всі дні народження. А ще віталася, прощалась і спілкувалася ввічливо. Софійка знала, що вона не помиляється, і пишалася цим.

Наближався День матері. У цей день мав бути концерт. Софійка вирішила виступити з Бубликом. Бублик умів подавати лапу, стрибати крізь обруч і ловити кульки.

Почався концерт. Софійка з Бубликом вийшли на сцену. Усе йшло добре. Раптом Бублик побачив у залі кошеня і кинувся до нього. Софійка намагалася зупинити Бублика й перевернула коробку з реквізитом. Кульки розлетілися по залу й лопалися. Усі сміялися. Софійка не знала, що робити. А потім засміялася теж.

— Немає у світі людей, які ніколи не роблять помилок, — сказав увечері дідусь. — І передбачити

все непросто. Ти молодець, що не розгубилась і не засмучувалася.

— Мені було ніколи, — сказала Софійка. — Я ловила Бублика.

І дідусь із Софійкою засміялися. Як добре, що коли робиш помилку, то не засмучуєшся, а виправляєш її!

■ Чому люди можуть помилятися? Що потрібно робити, якщо помилився? Що потрібно робити, щоб менше припускатися помилок?

■ Установи послідовність малюнків відповідно до тексту.

2

Що роблять хлопчики? Вибери правильну відповідь.

1. Малює картину.
2. Читає книжку.
3. Грає на барабані.

1. Миє посуд.
2. Готує бутерброд.
3. П'є чай.

ПОВТОРЕННЯ. РЕЧЕННЯ

1

Знайди слово — назву зображеного предмета.

Кіра	Клим	Карл	книга
Карина	Катерина	Клара	книгарня
картина	катер	Київ	книжковий

2

З'єднай речення і відповідне зображення.

1. Кіра читає книгу про тварин.
2. Катерина читає казки.
3. Клим читає о-по-ві-дан-ня про дітей.
4. Карл читає ен-ци-кло-пе-ді-ю про техніку.

ПОВТОРЕННЯ ТЕКСТ

1

Визначаємо тему тексту. «Зайве» речення

Наталя любить квіти. Вона вирощує на клумбі нарциси , нагідки , незабудки . У нашому зоопарку живе носоріг. Назар та Інна допомагають Наталі доглядати за квітами. Назар носить воду. Інна вириває бур'ян.

Визнач тему тексту. Поясни свою думку.

Клумба

Квіти

Носоріг

2

Факти і думки

Здавна люди будували будинки з різних матеріалів. З каменю, зі шкури тварин, з глини й навіть із льоду. Але для мене найкращий будинок той, у якому я живу.

КАНІКУЛИ ЧУДОВА ПОРА!

ЧИТАЦЬКІ ВИКЛИКИ ВЛІТКУ

Прочитай, як можна обирати книжки для читання.

Познач ✓ те, що тобі б хотілося зробити.

Розкажи, що для цього потрібно.

Прочитай книжку, яка
стала мультфільмом
або фільмом

Прочитай 10 загадок
і намалюй відгадки

Прочитай книжку
про тварин

Прочитай
книжку, у назві
якої є назва їжі

Прочитай книжку, у назві якої є імена або клички тварин

Прочитай комікс

Прочитай книжку,
у назві якої
вказано місце

Прочитай
вірші

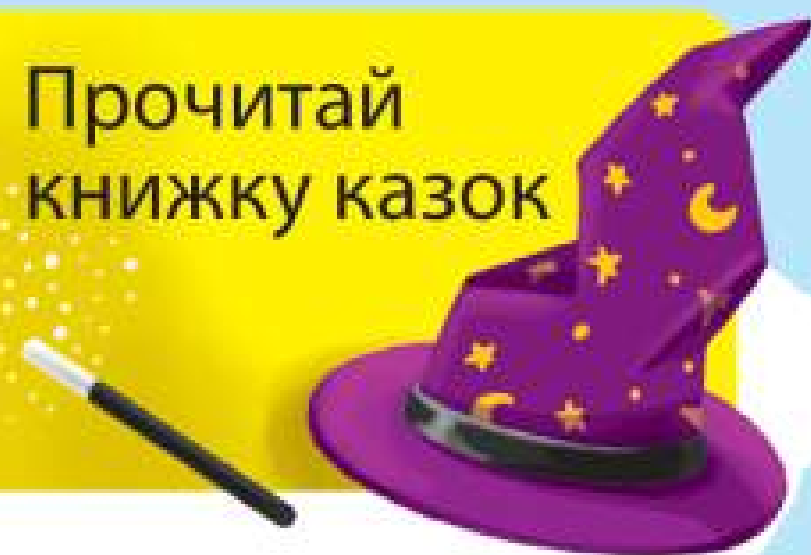
Прочитай книжку
відомого автора

Прочитай книжку твого
улюбленого кольору

Прочитай книжку автора,
якого ти не знаєш

Прочитай
книжку казок

Прочитай книжку без картинок

Прочитай книжку
на свіжому повітрі

Прочитай книжку,
яку вибрав для тебе
хтось інший

Прочитай книжку
в бібліотеці

Прочитай книжку
улюбленій іграшці
або домашньому
улюбленцю

Прочитай книжку комусь із друзів / рідних

Прочитай книжку в піжамі /
капелюсі / шкарпетках

Прочитай книжку в незвичному місці

Прочитай книжку
онлайн або по
телефону

Прочитай книжки різного
розміру і товщини

УКРАЇНСЬКА МОВА. БУКВАР

підручник для 1 класу

закладів загальної середньої освіти

(у 2-х частинах) Частина 2

Особливості підручника:

- текстовий матеріал, поданий з урахуванням різних рівнів читацьких навичок
- ілюстративний матеріал, зорієнтований на формування читацької мотивації
- правила, візуалізовані завдяки кумедним героям
- система завдань, розроблена для розвитку критичного мислення
- вправи, націлені на формування емоційного інтелекту

Інтерактивний електронний додаток містить:

- інтерактивні завдання до кожного уроку
- аудіосупровід
- відео, 3D-моделі
- додаткові завдання
- відеоуроки
- календарно-тематичний план

